

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 503. CENA 60,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

ZAVET ČUVARA GROBNICE

★ DOK HOLIDEJ ★

503

Frenk Larami

ZAVET ČUVARA GROBNICE

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 503

Direktor

Vladimir Novaković

Odgovorni urednik

Viktorija Draginčić

Naslov originala

Frank Laramy

COVENANT OF THE GRAVEKEEPERS

Recenzija i adaptacija

MAP

Štampa: 27. IV 2016.

Tržište: 06. V 2016.

CIP–Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад

82–31 (5)

ISSN 0353–0000

COBISS. SR–ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: DOO MAGYAR SZÓ – Kft. OJ Štamparija FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Generalni distributer: GLOBAL PRESS d.o.o. Beograd

Direktor: Vladimir Novaković. Odgovorni urednik: Viktorija Draginčić

Naslov originala: Frank Laramy – COVENANT OF THE GRAVEKEEPERS

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: MAP

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Bilo je veće kada su se dva jahača zaustavila u podnožju šumovitog brežuljka, prilično daleko od obale Zelenе reke.

– Bila bi ludost ići dalje – obrati se svom saputniku čovek bledog lica nalik na utvaru, sa dugim svilenim šalom srebrnaste boje nekoliko puta obmotanim oko vrata.

Drugi je samo gledao u daljinu, ne progovarajući ni reč.

Čovek sa šalom bio je mršav i visok, povijenih leđa i uzanih ramena. Bledo lice bilo je „ukrašeno” sitnim kosim očima, gotovo nevidljivim obrvama i klempavim ušima. Na sebi je imao široke pantalone sa dva džepa iznad kolena i pohaban izbledeo kaput. Zvao se Met Rejlovs.

Drugi jahač imao je odbojno, nesimpatično lice i nije se mnogo razlikovao od svoga saputnika. Istina, moglo bi se reći da je izgledao lukavije i opasnije, što je uistinu i bio. Zvao se Bojd Dauler i na prvi pogled odavao je utisak pospanog čoveka pošto su mu zelene zmijske oči sakrivali upola spuštene i podnaduli kapci. No, baš taj detalj mu je, pored upalih obraza, stisnutih usana i isturene brade i potpuno ćelave glave, davao neprijatan i preteći izgled. Na sebi je imao kožnu jaknu i kožne pantalone, a umesto košulje i

vratne marame, uz telo mu se lepio prljavi i iznošeni džemper. Sve u svemu, izgledao je isto tako „pohaban” kao i njegov pratilac, ali je ipak postojalo nešto što ih je bitno razlikovalo.

Dauler je na prsima nosio šerifsku zvezdu.

Doduše, bio je u pitanju samozvani šerif, ali na prvi pogled niko u to ne bi posumnjao.

Kada ga je Rejlovs oslovio nije odgovorio. Izgleda da mu se nije mnogo žurilo, jer je uživo u tome da „oseća” blizinu svoga plena.

Rejlovs je još jednom obavio šal oko vrata i uvukao glavu u kragu kaputa. On je mrzeo hladnoću, zimu i taj prokleti, hladni Vajoming...

A sve što je mrzeo čekalo ga je, izgleda, na dugom putu prema jugu.

– Misliš li da je tu negde? – dobacio je Dauler osmatrajući okolinu.

– Možda... – odazvao se Rejlovs. – Prokleti Gros Ventre! Taj je u stanju da se vrati i da sačeka da zaspimo negde...

– Nećemo spavati – prekinuo ga je Dauler. – Bar ne obojica.

– Zašto nismo ostali u Remziju?

– Šerifu nisam bio simpatičan. Možda bi nešto nanjušio i počeo da ispituje oko naših namera.

– Ne znam šta bih dao za toplu sobu i krevet...

Dauler potera konja napred.

Pred njima se pružala padina posuta kamenjem i zakržljanim žbunjem. Gore, prema nebu odakle se spuštala pro hladna večernja izmaglica, dizali su se oštri vrhovi borova nanizani kao na nekom nevidljivom kanapu.

U tami, Rejlovsovo lice izgledalo je kao krpa, dok su se kožne pantalone Bojda Daulera čudno presijavale na udaljenom, prigušenom bljesku pomalo „okrnjenog” meseca.

Potražili su prostor sa više trave za logor.

– Da li ti se spava? – upita Dauler svoga partnera.

– Ni slučajno – odvrati Rejlovs cvoćući i osvrćući se oko sebe. – Šta to radiš? Pališ vatru?

– Naravno!

Mirno, kao da se nalazi pred kaminom svoje dnevne sobe, Dauler je zapalio šibicu i prineo je gomili suvog granja.

Kada se vatra malo razbukkala, rasedlao je konja i stavio sedlo kraj vatre. Zatim je skinuo ćebe, pušku, proverio koliko ima vode u čaturici i iz bisaga izvukao lončić za kafu.

Met Rejlovs ga je posmatrao s nevericom.

– Hej, pa on će nas odmah opaziti! – prigušeno je uzviknuo pokazujući na vatru.

– Pa šta?

– Do đavola... – mrmljao je Rejlovs, još uvek ne silazeći s konja. – Šta to treba da znači, Bojde?

– Znači da ćemo popiti kafu, a onda ću se umotati u ćebe i spavati do noći. Posle toga ja preuzimam stražu.

– A Kalkut?

– On je Indijanac i ne napada noću. Osim toga... čak i da pokuša, dovoljno je pametan da zna posledice. Jer, Indijanac koji ubije belca, veša se bez suđenja.

Rejlovs pogleda oko sebe.

– A ako nije sam?

– Do sada je bio. On je takav.

– Misliš da je u vezi njegovog puta sve tačno?

– Jeste! Pred njim i pred nama su tri noći i dva dana.

Miris kafe najzad je „skinuo” Rejlovsa sa sedla.

– Ja bih ga najradije pritisnuo i naterao da govori – kazao je pružajući dlanove prema vatri.

– Uzalud – odvrati Dauler ozbiljno. – Taj ne bi rekao ništa i da ga pečeš na samoj vatri!

Rejlovs je prostro ćebe i iz bisaga izvukao smotuljak. Naime, sa sobom je uvek nosio par potkošulja koje je navlačio kad god bi se nalazio napolju i kad bi od same pomisli na noć zadržtao od zime.

– Jednom ću otići u Teksas – kazao je, navlačeći potkošulju preko klem-pavih ušiju. – Želeo bih da se do kraja života pržim na suncu.

– Ja predlažem Meksiko – dobacio je Dauler.

– Zašto?

– Tamo prestaju sve potere, Met! Sve! – dobacio je i prešao rukom po

temenu koje je blistalo poput bilijarske kugle.

Pogled na Daulerovu glavu čudnog oblika izazvao je nelagodnost kod njegovog pajtaša. No, lukavi Rejlovs se samo okrenuo i usredsredio na kafu. Popili su je ćutke, a onda odustade i za tili čas pokupi još jedan naramak granja koji je odmah zatim bacio na vatru.

– Na tvom mestu ja bih stražario tamo – dobacio je Dauler pokazajući na uzvišenje koje je sa jedne strane bilo otvoreno prema šumi, a sa druge ga je zatvarala stena obrasla gustom paprati.

Rejlovs uzdahnu i baci čežnjiv pogled na vatru. Ipak, uzeo je pušku i ćebe i nevoljno otišao do stražarskog mesta. Na drugoj strani, Dauler je navukao šešir na lice i čini se, zaspao istog trena.

Posle nekih petnaestak minuta, uvek zimogrožljivi Rejlovs se vratio da malo podstakne plamen. Iako je njegova senka pala preko Daulera, ovaj se nije ni pomirio.

Gospode, ovaj zaista ima nerve od čelika, pomislio je i upitao – Spavaš li, Daulere?

No, nije dobio odgovor. Zato je slegnuo ramenima i ispod kaputa izvukao pljosnatu bocu. Lice mu je za trenutak sinulo; ako kafa toliko znači Dauleru, njemu je mnogo važnija ova vatra koja pali iznutra. Žudno je uzeo nekoliko gutljaja i brzo vratio flašu pod kaput. Zatim se hitro vratio na svoje mesto i skupio se pod ćebetom, bradom dodirnuvši mršava kolena. Puška mu se

nalazila pod rukom, otkočena i spremna da plane i na najmanji šum.

Jednom rečju, nije bilo ugodno, ali nade za povratak nije bilo, jer je svesno krenuo u avanturu koja ga je mogla učiniti bogatim ili... mu doći glave.

Njegov partner je tvrdio da će uspeti. U stvari, bio je toliko siguran u to da je svoje samopouzdanje veoma nešto preneo i na njega. Naime, Rejlovs nije bio mekušac; prošao je kroz „sito i rešeto” i nije se plašio ničega. Međutim, mrzeo je hladnoću i nije podnosio Indijance.

Jer, u brdima Junita planina jesen je bila hladnija nego u bilo kom delu granice sa Jutom i veoma jasno nagoveštavala skorbu zimu. To Rejlovu nije odgovaralo, jer je hladno vreme mrzeo iznad svega.

S druge strane, čovek koga su pratili nije bio običan Indijanac. Pripadao je onim najnezgodnijim za belce: bio je lukav, snažan, brz, neustrašiv i neuhvatljiv. Pored toga, bio je proglašen za izaslanika Gros Ventre vrača i ništa na svetu neće ga sprečiti da ispuni zavet Flet Pipe, čuvara grobnice poglavica Gros Ventre ratnika već više od četrdeset godina.

Uostalom, ako je verovati priči koju je Bojd Dauler čuo, onda će njihov povratak iz ove avanture biti posut čistim zlatom...

Ali, dotle je trebalo izdržati!

Šal je podigao gotovo do očiju, pa je možda i to pomoglo da se oseća bolje. Ipak, viski je učinio svoje i on oseti kako mu krv struji brže i burnije. Od

toga mu je za tren bilo toplije, ali nije ga utešilo. Nema šta, pomislio je, u prvom naselju kupiće za sebe krzneni kaput pošto se ovako nije moglo.

Pogledao je i tiho uzdahnulo. U tami nije mogao mnogo da vidi, ali se uzdao u svoj sluh. No, osetio je kako mu kapci bivaju sve teži i za to „okrivio” viski. A samo pre pola časa mislio je da neće ni oka sklopiti!

Bacio je pogled prema Dauleru; njegov partner bio je u istom položaju onako kako se i spustio pored vatre, sa navučenim šeširom i ćebetom do brade.

Taj je stvarno imao živce, pomisli sa uzdahom jer je tu Daulerovu osobinu zapazio mnogo ranije. Upoznali su se još pre dve godine i moglo se reći da dobro poznaju jedan drugog. Naime, Dauler je bio poverenik za indijanska pitanja u rezervatu kraj jezera Džekson, dok je Met Rejlovs sa grupom lovaca snabdevao rezervat svežim mesom. Naravno, to je bila prilika za razna mešetarenja, tako da je dve trećine potrebnog mesa prodavano „sa strane”, a dobit su delila njih dvojica.

Što se Meta Rejlovsa tiče, on je bio odličan strelac, ali posao na severu mu je sve manje prijao. Zараđивao je, ali bojao se da ne dođe do pobune Indijanaca koji su bili više gladni nego siti. Onda je momak po imenu Šin Kalkut zapretio da će o ovome saznati vlada.

I Dauler je sam predosetio da mu gori pod nogama. Razmišljao je šta da uradi i da li da se povuče bez reči. Onda mu je jedan odmetnik plemena

Gros Ventre, Hešmig Ourselija, čovek koji je pio viski zajedno sa belcima i za dolar bio spreman na sve, ispričao da će Kalkut pobeći.

Naime, Ourselija je „uhvaćen” u trenutku slabosti, željan viskija kog nije okusio danima. Zato je predložio da proda Dauleru zanimljivu informaciju za nekoliko boca „vatrene vode”.

Lukavi Bojd Dauler je kasnije pričao Rejlovsu kako je odmah osetio da se radi o nečemu krupnom.

U stvari, ono što mu je Hešmig Ourselija poverio, zvučalo je kao indijanska legenda!

Naime, on mu je ispričao da već više od sto godina pleme Gros Ventre sahranjuje svoje poglavice, važne ljude i poglavičinu rodbinu u jednu pećinu u brdima Indijanske planine. Nešto slično radila su i ostala plemena istočno i severno od Vajominga, ali Bojda Daulera je zainteresovala ova priča. U njoj je video mogućnost da ostvari nešto o čemu je celog života sanjao.

Oterano sa svojih lovišta, pleme Gros Ventre, najbrojnije među ostalima u gornjem toku Zelene reke, potražilo je lovišta jugoistočno od jezera koje se zvalo Džekson Lejk. Međutim, tu ih je sustigla konjica i uručila im ukaz o tome da im je određen rezervat. To je bila strašna presuda koja je značila da nema više slobode, prostanstva, besciljnog jahanja...

Sa plemenom je u rezervat pošao i Flet Pipa, poglavica i čuvar grobnice Gros Ventre. Tu je zatečen upravo u trenutku kada je došao da mu se odredi naslednik. Jer, on je imao više od

osamdeset i Veliki Manitu ga je zvao k sebi.

Naravno, Indijanci ni na koji način nisu odali prisustvo Flet Pipe. Osim toga, šanse da se on vrati u brda bile su veoma male, jer su vojnici čuvali pleme s obzirom da su se najbliži rezervati nekoliko puta bunili i izazivali nemire.

Hešmig Ourselija je prisustvovao dogovoru Velikog Saveta koji je odlučio da Šin Kalkut bude sledeći čuvar grobnice: bio je to mlad, hrabar i izdržljiv ratnik, prava krv ponosnih Gros Ventri. I bio je poglavičin sin.

Pošto je odluka o nasledniku saopštena, Flet Pipa je sledećeg dana napustio ovaj svet. Pleme nije moglo da ga odnese do grobnice u Indijanskim brdima, iako je Kalkut zamolio Daulera da pusti njega i još četvoricu da odu i sahrane starca. Ovaj je to odbio bez obzira što je mladi ratnik dao reč da će se vratiti.

Da je znao sve što mu je sada ispričao Ourselija, Dauler bi verovatno drugačije postupio pokušavajući da i iz te situacije izvuče neku korist. Ovako, odbio je bez razmišljanja, ne mareći za običaje Indijanaca i ne razumevajući njihovu važnost.

Dve noći kasnije probudili su ga oštri pokliči i udarci u bubnjeve. Ustao je i pogledao kroz prozor: oko velike vatre Gros Ventre ratnici su igrali kao u transu. Telo Flet Pipe nalazilo se na nosilima, podignuto uvis sa četiri motke. Visok plamen besno je lizao u nebo, sablasno obasjavajući bakarna lica ratnika.

Zaslepljen ovim prizorom, Bojd Dauler više nije pomišljao na san.

Kada je vatra malo uminula i plameni stub savio krilo prema zemlji, pesma je zamukla kao posečena nožem. Odmah zatim prestalo je i lupanje bubnjeva.

Već sledećeg trenutka, Dauler se za bezeknuo. Naime, iako je neprestano gledao u tom pravcu, Flet Pipa više nije bilo na nosiljci!

Jednostavno je nestao!

Brzo je pošao tamo, ali od mrkih kamenih lica na koje je naleteo nije mogao da dobije nikakav odgovor.

Kalkut je samo podigao ruke ka nebu i kazao – Manitu ga je odneo!

I to je bilo sve.

Kasnije, već dobro naliven viskijem, Hešmig Ourselija je brbljao kako će Šin Kalkut pobeći. Naime, mladi ratnik je, kako drevni indijanski običaji nalažu, morao da stigne do grobnice određene noći, odnosno „kada se mesec zaokruži”. Tada će Veliki Duh, otac svih Gros Ventra ratnika, dati Kalkutu u ruke novu buktinju koju će staviti na ulaz grobnice. Indijanac će od tog trenutka biti čuvar kao i Flet Pipa, sve dok ga Duh ne pozove k sebi.

Ta priča je za Daulera bila bezvredna pošto se sličnih bajki naslušao i ranije. Ali, kada je Ourselija pomenuo zlato, on je načulio uši...

To je vredelo nekoliko boca viskija.

Brbljajući dalje, Ourselija je rekao da u grobnicu, zajedno sa telima umrlih poglavica, narod Gros Ventre ostavlja razne dragocenosti kao i zlato, žuti metal zbog koga su u dodiru

sa belcima imali samo nepravilike. Dodao je zatim, kako je čuo da je i sama pećina – grobnica u stvari jedan zlatni rudnik!

Kada je malo kasnije, pijani Indijanac dodao da je Flet Pipa umro sa širokom zlatnom narukvicom oko desne ruke, Dauleru je bilo jasno da pred nosom ima ogromno bogatstvo!

Kao poznavalac Indijanaca znao je da će se Hešmig Ourselija pokajati za sve što je rekao kada se istrežni. Jer, bez obzira što je bio beskarakterni pijanac, u duši je ipak bio Gros Ventre, član jednog od najhrabrijih indijanskih plemena. Zato ga je zauvek učutkao, a za tako nešto bio je dovoljan metak u čelo. Kasnije je izjavio da je ovaj bio pijan i da ga je napao tražeći viski.

Odmah zatim, dao je ostavku pod nekim smešnim izgovorom, našao Rejlovsa i sve mu ispričao. Razumeli su se sa malo reči i rešili da krenu zajedno.

Preostalo im je da čekaju da Kalkut pobegne. Nisu bili sigurni kako će mladić to izvesti, ali su znali da što pre mora napustiti rezervat. Njihovo je bilo da ga prate...

Ali, lukavi lupež sa licem kao u mrtvaca prozreo je način Kalkutovog bekstva.

Pošto je glavna kapija bila dobro čuvana, a straža svuda oko žice, Indijanac je poslao svoje ratnike da na jednom delu ograde izazovu gužvu. Naravno, Bojd Dauler nije otišao tamo, već je čekao na suprotnoj strani.

I dok su se vojnici sjatili oko razgalamljenih Gros Ventri indijanaca ne

znajući šta hoće, Šin Kalkut je provalio ogradu na severu, onesposobio stražara i krenuo u noć. Ali, nije stigao daleko, jer ga je uz mraka presekao Dauler sa revolverom u ruci.

I kada je Indijanac pomislio da je sve svršeno i da će ga zatvoriti, Dauler mu je predložio da njega i Rejlovsa povede u brda; odmah je dodao da neće dirati ništa osim zlata. Pošto ono za njega ništa ne znači, najbolje će biti da im ga prepusti, a on da ostane i čuva mrtve koliko hoće.

Mladi Gros Ventre se setio Hešmiga Ourselije i shvatio ko je izdao tajnu Velikog Saveta. No, bez reči je klimnuo glavom što je prilično začudilo Daulera. Ali, već u sledećem trenu dobio je nogom udarac u stomak.

Pao je ispustivši kolt, dok je goloruki Kalkut munjevitom brzinom nestao u tami. Met Rejlovs je podigao pušku, ali ga je Dauler sprečio viknuvši – Ne, budalo! Treba nam živ!

Otada je prošlo dva dana.

Da Bojd Dauler nije fanatično veroval u basnoslovno bogatstvo skriveno u indijanskoj grobnici, Met Rejlovs bi sigurno odustao. On je ipak voleo opipljive stvari, a ne indijanske legende. Međutim, ako je Dauler bio ubeđen da im je zlato na dohvat ruke, Rejlovs nije imao razloga da mu ne veruje. Uostalom, ako je mislio na odustajanje, to je morao da uradi mnogo ranije. Sada više ne! Jer, sa Daulerom nije bilo šale; on ga više ne bi puštao da se vrati da se ne bi izlanuo. Pa i sam Ourselija je stradao zbog toga... Ko zna, možda bi i njega čekala slična sudbina...?

Jednom rečju, Met se na neki način plašio svoga prijatelja. Neosetno, ali sigurno, on je počeo da vlada njegovim mislima, navikama, pokretima. Jedino što nije mogao da potčini bila je Rejlovsova džangrizavost kada je u pitanju hladnoća.

I tako, uljuljkan u misli, gotovo da je zaspao na straži.

Ipak, odjednom se trgao i pažljivo oslušnuo.

Da li je to nešto šušnulo?

Pogledao je oko sebe. Gore, mesec se zaustavio na vrhu jednog bora. Ili to nije bio bor? Sada je već bio zbunjnjen: snažno je stisnuo kapke ne bi li odagnao izmaglicu ispred očiju. Kada ih je ponovo otvorio, pred sobom je video vrh nečijeg šešira...

Pakao! Da li mu se to priviđa?

Šin Kalkut je nepomično stajao među stablima i gledao prema njemu. Potpuno nesvesno je ispružio kolena i stegao kundak puške. Zatim je panično opalio.

Pucanj se snažno razlegao i preneo u brda, otkidajući usput i poneki list.

Bojd Dauler je zbacio pokrivač sa sebe i skočio. Trenutak kasnije, kolt mu se već našao u šaci.

Met Rejlovs je zurio i Indijančev šešir. Dovraga, to nije bio šešir, već vrh drveta...

– Šta se desilo, Met? – upita Dauler, za svaki slučaj se sklonivši izvan osvetljenog kruga oko vatre.

– Mislio sam... gore...

Dauler je nekoliko trenutaka zurio u svog partnera, a onda vratio kolt u futrolu i pljunuo.

– Zaspao si, a? – upitao je kratko.

– Nisam, ali...

– Ako zaspiš još jednom, nećeš se probuditi – dobaci Dauler pogledavši prema zvezdama.

Rejlovs ga nije najbolje razumeo, ali je naslutio značaj ovih reči. I odjednom mu je postalo još hladnije...

* * *

Na istoku se zabelela zora i otkrila udaljene bregove oslobađajući ih sablasne tame. Sada je jasno mogao da se vidi mladi Gros Ventre ratnik na konju kako žurno grabi dalje.

Zelena reka ostajala je sa leve strane, valjajući se prema prema podnožju Indijanskih planina, i dalje prema Rok Springsu.

Tragove nije vredelo zametati, pošto ih je Dauler ponovo pronalazio. Kao neko ko je dugo boravio među Indijancima, imao je iskustva u tim stvarima, znajući kojim se sve lukavstvima mogu poslužiti.

Zato je Šin Kalkut nastavio svoj put, znajući da mu je život bezbedan sve do Indijanskihi planina. Jer, tajnu grobnice znao je samo on!

Tu ulogu mu je poverio Flet Pipa, oči u oči. Sada je bio čuvar groblja i tu ulogu će obavljati sve do smrti. Radilo se o časti koja se ukazuje samo odabranima, odnosno, najplemenitijima i najhrabrijima.

On je sada imao dvedeset i pet. Sa uzdahom je pogledao u nebo i pomislio koliko toga se izmenilo od doba njegovog detinjstva i rane mladosti.

Sada više nije nosio pera, već samo jedno zadenuto za pantljiku na šeširu. Njegovo duguljasto lice uokvirivala je crna, sjajna i gusta kosa koja mu se rasipala po ramenima. Imao je neobično privlačno lice, tamnu kožu i duboko usadene oči, pomalo neđokučive i neobjašnjive, stalno u senci. Nos mu je bio malo povijen, a usne stisnute, mada lepe i pravilne; samo su ga prilično ispupčene jagodice činile dosta starijim nego što jeste.

Bio je snažan, mišićav i prilično dobro razvijen i ispod bluze od jelen-ske kože sa resama, nosio je tamnu košulju sa belim vezom, bez suvišnih ukrasa. Pantalone od platna bile su na krajevima iskrzane, kao da ih je seckao nožem. Na nogama je imao čizme kratkih sara, sa šavom od tanke kože. Bile su mekane i bešumne, poput mokasina.

Za mladog Gros Ventre ratnika moglo se reći da je poznavao bele ljude, sa razlogom boravio među njima, učio i pamtio, kako bi sve što je znao kasnije iskoristio. Predosećao je da Gros Ventre pleme ne može ostati slobodno u lovištima u gornjem toku Zelene reke, pa je upoznao ne samo moral, nego i misli belog čoveka.

Vreme je činilo svoje i stari običaji plemena polako su nestajali. Kao što su nestajala bufala u lovištima oko jezera Džekson, tako su umirale i svečanosti kojima je on prisustvovao kao dečak i zapamtio ih za ceo život.

Ako su se Gros Ventre i mirili sa sudbinom, činili su to sporo, sa ponosom i ne gubeći dostojanstvo. Bili su

religiozni, gordi, trpeljivi i možda ne tako ratoborni kao Šošoni i Čejeni, ali veoma važni u tom delu Amerike.

Za tren se vratio u stvarnost i pogledao istok koji je goreo. Narandžasto-crveno sunce palilo je vrhove šuma i isterivalo maglu iz dolina. Setio se jednog sličnog popodnevnog sjaja i narandžaste kugle sunca. No, tada je još bio dečak, stasao da postane muškarac, ratnik...

Gros Ventre su, kao i ostala indijanska plemena imali duge obrede obožavanja Velikog Duha. Svake godine, pred sam kraj proleća, počinjao je niz takvih svečanosti.

Šin Kalkut zategnu uzde i prenu se: od ovakvog sećanja nije bilo koristi pošto se sve promenilo. Više nije bilo raznobojnog perja i ratničkih boja, plemena su se prepolovila, a bubnjevi uz vatru odjekivali su sve ređe. Beli čovek je potčinio Indijance i uticao na njihove običaje...

Ali, mladi Gros Ventre nije želeo da se preda. Uspravio se u sedlu, a nozdrve su mu se iznenada raširile. Sada je ličio na divlju zver koja je nanjušila opasnost.

I zaista, nekoliko trenutaka su konj i jahač podsećali na kamenu statuu. Iako se oko njih ništa nije micalo, crvenokošćeva čula bila su dovoljno oštra da naslute nečije prisustvo.

Pogledao je ispod oka na levu stranu: pusto valovito zemljište obraslo žbunjem i sparušenom travom. Sa desne su počinjala stabla šumarka; bila su kriva i izukršтана, sa niskim grančicama i sprženom korom.

Znao je da je visoka trava mogla da sakrije čoveka koji leži ili se, pak, polako prikrada.

Zenice su mu se suzile. Trenutak kasnije, „uhvatio je” slab, udaljen tujanj. Bila su to kopita nekoliko konja. Hitro je cimnuo uzde prema ravnijem terenu...

U istom trenutku prasnuo je hitac!

U magnovenju je hteo da sklizne sa sedla, ali je bilo kasno. Jer, zrno mu je oprljilo čelo i odmah je pao u tamu...

* * *

Kada se osvestio, naterao je sebe da miruje. Osećao je dah više ljudi i znao je da je u nevolji. Nije otvorio oči, ali je osetio kako mu se nešto toplo sliva preko obraza, sve do vrata. Krv... pomisli. Ali, pošto ne oseća bol, znači da je samo okrznut.

Veliki Manitu ga je poštdeo.

Osetio je miris konja, znoja, prljavih košulja i zadah viskija.

Onda su počeli da mu se još više približavaju. Znao je da ga posmatraju, mada mu nije bilo jasno zbog čega.

Čuo je da mu je neko zapeo, oroz tik pored glave.

– Da ga dokusurimo? – čuo se jedan prigušen glas.

– Ne! – usprotivio se drugi. – Obesićemo ga na trgu! Prokleti smrdljivi kojot!

– Polako... – umešao se treći, smiren i nekako dubok. – Svako ima pravo na suđenje...

– Tačno! – javio se onaj prethodni. – I to po kratkom postupku! Obesiti ga o prvo drvo i gotovo!

– Ubili su Sejdža... Izgleda da je ovaj čekao onog prvog, ali je nastradao.

– Pogledaj šta mu je ostavio! Samo torbe i nekoliko dolara... Hm... šerif je otišao za drugim, a mi taman imamo vremena da ovog prljavog crvenokošca obesimo kao primer ostalima!

– Da, ali... Šerifu se to neće dopasti, Gilsone!

– Slušaj, Džerede. Ti jesi šerifov zamenik, ali nećeš nas učiti kako sa ubicama!

– Neka to odluči šerif. On je ipak predstavnik zakona i..

– Odlučićemo mi! – prekide ga onaj koga su nazvali Gilson. – I to smesta! Glasaćemo! Dakle, ko je za vešanje, a ko za to da zakon pusti Indijanca na slobodu?

Šin Kalkut je nazirao odgovor. Ali, ko su bili ti ljudi i šta su hteli od njega? Za šta ga optužuju i o kakvom novcu govore?

Palac mu je kliznuo prema opasaču, ali nije napipao dršku revolvera. Već su mu ga oduzeli, pomisli zabrinuto.

Onda je lagano otvorio oči.

– Osvestio se – rekao je neko, a zatim je zavladao tajac.

Sva ta lica, razmišljao je mladi Gros Ventre, sva su neprijateljska. Posmatrali su ga sa zluradošću i mržnjom, jedva čekajući da nešto pokuša kako bi ga „ubili”. Naravno, on to nije učinio. Ostao je miran, jedva primetno šarajući pogledom.

Visok plavokos momak sa zvezdom na prsluku jedini ga je posmatrao sa nedoumicom. Na njegovom licu ogleдалa se dobroćudnost pomešana sa nesigurnošću.

To je sigurno taj Džered koji je govorio o suđenju, zaključio Kalkut. A Gilson?

Lagano je osmotrio sve oko sebe i zaustavio se na mršavom pegavom čovečuljku kome je jabučica poskakivala poput klatna na satu. Čovek je imao zle oči... kao i jezik.

Kalkut savi noge pod sebe i naglo se uspravi.

Gomila je ustuknula, a nekolicina hitro uperiše revolvere.

– Ako se makneš, ubićemo te... – zarežao je pegavi.

– Onda će Kalkut umreti stojeći – kazao je Indijanac.

– Oho, on ume i da govori! – podsmehnuo se čovečuljak. – Kažem vam da je glumio nesvesticu i da je sve čuo! Zna da ga čeka drvo!

– Zašto onda oklevamo? – dobacio je neko sa strane.

Kalkut prekrsti ruke. Tako visok, prav, hladan i nem ulivao je strahopoštovanje. Niko nije posegnuo za njim. Svako je pomislio: zašto baš ja?

Pomoćnik šerifa Džered Parker zabaci šešir na potiljak.

– Zašto je tvoj partner hteo da te ubije? – upitao je.

– Kalkut ne razume – odvrati mladi ratnik mirno.

– Ha! – prasnu pegavi Gilson. – On ništa ne razume! Kažem vam da će se praviti lud...

– Možda Gilson zna odgovor – dobaci Kalkut.

Čovečuljak je bio toliko iznenađen da se zagrcnuo.

I ostali se zgledaše. Kako je Indijanac znao njegovo ime? Pa prvi put u životu su ga videli!

– Poznaješ li ga? – upitao je Parker.

Kalkut lagano odmahnu glavom.

– Otkud mu onda znaš ime?

– Po jeziku.

– Kako to?

– Ima pogan jezik...

Gilson je prebledeo; hitro je zgrabio dršku svog kolta i zakoračio napred. Ali, Parker se isprečio.

– Ako nekoga vešate – kazao je odlučno – hoću da znam da li je to onaj pravi!

– Šta? – ciknu pegavi. – Zar nije dovoljno što je Indijanac? Takvi su nam palili domove, ubijali žene i decu... Zar su ti potrebni bolji dokazi?

Tihi žagor koji se začuo bio je jasan znak da i ostali tako razmišljaju.

– Šta ti kažeš na ovo? – upita pomoćnik šerifa okrenuvši se prema Indijancu.

– Ništa! Kalkut ne zna o čemu se radi...

– Da mu je kažem? – dobaci Gilson pakosno.

Iako se krug ljudi oko Gros Ventre ratnika počeo sužavati, na licu mladog Indijanca nije se pomerio nijedan mišić.

– Na vešala! – dreknu jedan debeljko zavitlavši praznu bocu o ledinu.

– Osvetimo Sejdža!

– Čekajte! – viknu Parker i podiže obe ruke uvis. – Možda je najbolje sačekati šerifa. On je zakon u Pajndeju, a ne vi... Zato me poslušajte, ljudi!

– Nećemo! – odvrati neki starac gurajući se u prvi red. – Zgrabimo tog kojota i namaknimo mu omču!

– Tako je!

– Na njega!

– Skloni se, Džerede!

Pomoćnik šerifa slegnu ramenima, a njegov i Indijančev pogled se za trenutak ukrstiše.

– Ja ništa ne znam – dobaci Kalkut muklo.

Iako mu je lice izgledalo potpuno bezizražajno, bio je rešen da skupo proda svoju kožu. Ne, niko neće obesiti jednog Gros Ventra! Niko!

Pogledao je u brda. Tamo su grobovi njegovih otaca i najumnijih poglavica čekali da on stigne... Ako ga je Veliki Duh odredio za čuvara, on će mu pomoći.

– Sve je protiv tebe – procedio je Parker. – Torbe, novac...

– Kalkut kaže da ništa ne zna – ponovio je mirno.

– Ne poznaješ ni Pajndeja? – cerio se Gilson. – Ni Sejdžovu banku?

– Ne!

– Lažeš, pseto! Tvoj partner te je nasamario, mada je bilo bolje da te je ubio. Bar se ne bi koprcalo na konopcu, ha, ha, ha!

– Pegavi beli čovek bunca.

Gilson je prebledeo od besa i pogledao u Parkera.

Ovaj uzdahnu i ponovo odmeri uspravnog Indijanca.

– Ako nisi bio u gradu, otkuda pored tebe torbe sa natpisom „Sejdžova severna banka”?

– Neko je pucao iz zasede i onesvestio me – odvrati Kalkut. – I više ništa ne znam. To je čista istina.

– Na drvo sa njim! – zaurao je Gilson. – Ne zaboravite da nam je Sejdž bio kao brat! Davao nam je zajmove, čekao nas je sa otplatama i produžavao rokove. Uvek smo mogli da se oslonimo na njega. A ubio ga je on, baš on!

– Čekaj, Gilson! – ubacio se Parker. – Očevici nisu pomenuli Indijanca.

– Svejedno! Sada znamo da je u do sluhu sa drugima!

– Tako je! – prihvatio je starac vodnjikavih očiju. – Uostalom, trag nas je doveo tačno dovde. Nema ni konja, znači, kako je mogao da dojaše? Ne, ne, sigurno je tu čekao svog prijatelja, pljačkaša! Eto, neka nam kaže gde je konj?

– Zaista, gde je? – ponovi je Parker. Ko odgovor, začulo se kratko rzanje sa brežuljka i gomila spremna na obračun se prenula.

Bio je to zaista njegov mrkov. Činilo se da je, preplašen od pucnja i Kalkutovog pada, klisnuo na suprotnu stranu. Sada se vratio, mirniji, ali i oprezniji. Izgleda da mu ova grupa ljudi nije ulivala poverenje, bez obzira što je oko njih bilo i konja.

– Ovo ipak ne menja stavar – promrmljao je Gilson. – Sve je veoma prosto – on je svog kompanjona čekao sa dva konja, jer je jedan sigurno bio rezerva. Pošto smo ubili konja onom drugom,

on se dovukao dovde, pucao na Indijanca, uzeo jednog konja i...

– Ni sam ne veruješ u to – opet ga prekide Parker.

– Svejedno, ali znam da ga treba obesiti!

– Zašto ti, Džerede, voliš Indijance? – upita starac sa vodnjikavim očima. – Da ti nisu rod?

Mladi šerifov zamenik nabra obrve.

– Šta hoćeš time da kažeš, Godarde? – upitao je.

– Ništa! Samo želimo da osvetimo Sejdža!

– Tako je! – složi se Gilson. – Obesićemo ga ispred same banke da svi znaju kakav je naš odgovor!

– Zašto mlatimo praznu slamu? – javio se jedan grmalj. – Ove torbe nisu mogle da padnu sa neba, zar ne? Dakle, onaj ko ih ima umešan je u Sejdžovo ubistvo, nije li tako? Mi smo umorni, jurili smo celu noć za lupežima, a sada smo jednog pronašli i od toga pravimo komediju! Zar smo za jednu noć zaboravili na Sejdža? Zar nam on ne znači više od ovog prljavog kopileta?

Gilsonove oči blesnuše.

– Pravo govoriš, Bejtese – slòžio se spremno. – To je ono što nam leži na srcu.

– Pa... je li tako? – upita grdosija okrećući se oko sebe i tražeći potvrdu i odgovor.

– Tako je!

– Onda ga svežimo!

– Na njega!

Za tili čas Džered Parker je potisnut u stranu dok je, na svoju nesreću,

Gilson poželeo da se prvi dokopa Indijanca.

Naime, bio je ubeđen da će se mladi ratnik prepasti, ali to se nije dogodilo. Pre nego što je uspeo bilo šta da uradi, pogodila ga pesnica posred brade i bacila na dvojicu najbližih koje je povukao za sobom.

Grdosija širokih ramena i bikovskog vrata ispratio je ovaj udarac sa zluradim divljenjem.

– Klepi ga ti, Rendi! – povikao je starac.

– Hajde, smoždi ga! – vikali su uglas ostali.

Ali, to je bilo lako reći. Kao da je od gume, Kalkut i izmakao snažnom zamahu protivnika. Zatim se čulo krckanje nosne kosti; stopalo Gros Ventre ratnika pogodilo je tačno u metu.

Urličući od bola, grmalj se zateturao, a krv mu je linula iz nozdrva.

Nekoliko časaka svi su buljili u taj prizor kao omađijani. A onda je rulja nasrnula. Indijanac je uzalud delio udarce; na svaki njegov, dobijao je tri, četiri...

Zatim su sledili udarci kundaka.

Ipak, Džered Parker je uspeo da spreči da mu Gilson ne prosvira metak kroz slepoočnicu.

– Obesimo ga! – dahtao je Bejtes, grdosija lica poprskanog krvlju.

Brzo su bacili dva lasa oko mladog ratnika i prebacili ga preko jednog sedla.

– Šta sam vam rekao? – vrišatao je Gilson trijumfalno. – To je ubica! Zar ste zaboravili staru izreku da je samo mrtav Indijanac dobar Indijanac?

Neraspoloženi Džered Parker vinuo se u sedlo. Bio je ubeđen da će se šerif Erik Džejker pojaviti na vreme i učiniti nešto, ali uzalud...

S druge strane, Gros Ventre ratnik je znao šta ga čeka. Iako se borio kao lav, nije uspeo, jer je borba bila neravnopravna. Neprijatelja je bilo isuviše čak i za takvog borca kakav je Šin Kalkut...

* * *

Uprkos suncu, jutarnja toplota je teško osvajala okolinu. Čak i sam pogled na visoka brda prekrivena snegom izazivao je u čoveku hladnoću i zebnju pred danima koji nastupaju.

Vetrovi, kiše i sneg u ovim planinama znali su da počnu s jeseni i duvaju sve do proleća, dovodeći do očajanja farmere, stočare i trgovce.

Bilo je još sveže kada je jedan čovek uzeo da ugasi vatru granjem ogolelih breza.

Imao je na sebi taman ogrtač sa krznenim okovratnikom koji je dosezao do sara lakih, izglancanih čizama preko kojih su se, opet, „prelivali” nogavice tamnih pantalona.

Čovek je otkopčao dugme i plašt mu je kliznuo niz levo rame. Lagano ga je prihvatio, pažljivo savio i prebacio preko lepog sedla divnog, vatrenog mustanga.

Sada je ostao u tamnom kaputu dugih peševa. Na bedrima iz opasača su štrčale drške „koltova” ukrašene slo-novačom. U stvari, bili su to teški smrtonosni „linkolni” kojim se proslavio

samo jedan čovek na Zapadu... čuveni kockar i revolveraš, Dok Holidej!

Njegova poslovično bela, čista košulja sada je na ivicama bila nešto zaprljana. Izgledalo je da dugo jaše i da je umorniji nego što hoće sebi da prizna. Iako su mu pokreti bili pomalo usporeni, pogled mu je bio jednako jasan i oštar.

Krenuo je u Rok Springs.

Iz Livingstona, u Montani, ispratili su ga hici Dejva Hemptona, čoveka koji se sa slavnim kockarom „kockao” u život i poginuo!

Bilo je to u krčmi koja se zvala „Litl Buli”. Zatečen za jednim stolom gde je igrao u male svote i, naravno, dobijao, Dok na početku nije obratio pažnju na mladića lepuškastog lica u upadljivo elegantnom odelu i sa briljantskom iglom za kravatu... Bilo je očigledno da je za sve u „Litl Buliju” on bio dobro poznata ličnost, osim za Holideja.

Elegantni mladi čovek se zvao Dejv Hempton i važio je za pravog hazardera i najboljeg igrača pokera u oblasti Park i duž celog toka reke Jelouston.

Bio je mezimac bogataša, čuvenog Džimija Hemptona koji je imao čitav niz trgovina u gradu, a posedovao je i dva saluna. Šušvalo se da njegovom starijem bratu ne smeta Dejvova kockarska strast, a naročito zbog njegove lepe supruge Lin koja je, dok je Dejv izbivao, ostajala sama i „nezaštićena”. U stvari, njih dvoje su bili skladan par, ali to je bila samo „fasada”. Inače su se neprestano svađali pošto se Dejv bezglavo kockao gde god bi stigao, zanemarujući svoju mladu i lepu ženu.

Naravno, starijem bratu to nije smetalo; i što se više zblizavao sa snajom, to je bez pogovora povlađivao Dejvovim željama za putovanjima. Jer, mladi Hempton je stalno lutao tražeći kockare koji će mu biti dostojni partneri. To je bilo prilično teško i može se reći da ih je veoma retko nalazio.

Tako je Hemptonov mezimac sve češće odsustvovao od kuće, a njegov brat je za to vreme pravio društvo usamljenoj snaji.

A toga dana...

Holidej, naravno, nije mogao ni da pretpostavi ko je seo za njegov sto. Ostali partneri su se žurno podigli i, klanjajući se, procedili neka nerazumljiva izvinjenja i opravdanja.

Džordžijanac je odmah video koliko je momak samouveren. Imao je duge i nežne prste i veoma vešto mešao karte. Kada su počeli da igraju videlo se da mu je više stalo do dobre igre nego do novca.

Kako je vreme odmicalo, njegovo lice, u početku nadmeno i podrugljivo, postajalo je sve bleđe i nekako ružnije; osmeha više nije bilo, a usne su mu se ledile pod grčem neverice.

Dešavalo se nešto nečuveno, jer je Dejv Hempton gubio na kartama!

Naravno, to mu nije bio prvi put. Mladi Hempton je suviše vremena provodio za kockarskim stolom da bi ostao neporažen. Gubio je partije, ponekad mu je „otišla ” i poneka veća suma, ali nikada nije bio potpuno nadigran.

A to mu se desilo baš sada pošto ga je Dok lako i brzo prevazišao u svim

elementima igre. Naime, Džordžijanac ga je nadigrao ne samo u veštini procene snage protivnika, već i u onoj najtananijoj igri nerava koja je za strasnog kockara glavno vrelo uživanja. Holidej je igrao sa njim kao sa početnikom: dizao je uloge onda kada je Hempton bio najsigurniji da je jači i tukao ga baš onda kada je ovaj bio uveren da će likovati. To se događalo nekoliko puta u toku duge višerasovne partije i što je najvažnije, Dejv je znao da Holidej igra pošteno i da ga je tukao samo zahvaljujući većoj umešnosti, pronicljivost i snazi duha. I to ga je bacalo u očaj.

Na kraju se odlučio za „poslednji trzaj”, odnosno, predložio je „ruski rulet”.

Uobražen i sujetan, Hempton nije mogao da se pomiri sa porazom i hteo je da krajnji ishod ipak odluči sudbina. Poverovao je da će u ludoj hrabrosti nadmašiti tog nedokučivog stranca i da će on, uplašen blizinom smrti, glatko odbiti ponudu.

Međutim, Dok je samo slegnuo ramenima i prihvatio. On nikada nije bežao sa poprišta bitke, pa to nije želeo ni sada.

Razjareni Dejv Hempton isterao je iz saluna sve osim vlasnika „Litl Bulija”. Bez obzira na to, ljudi su se načičkali pored prozora i sa najvećom pažnjom pratili šta se unutra dešava.

Mladi Hemptonov sin nije imao nerava da sedi. Ustao je i iz futrole izvukao „kolt”, a onda izbacio sve metke osim jednog i sa nekim čudnim uživanjem zavrteo bubanj. Zatim je stavio

oružje na sredinu stola i neprirodno se osmehnuo.

– Ko izvuče asa, povlači prvi – predložio je.

Pre toga je vlasnik saluna pokušao još jednom da ga urazumi, ali bez uspeha. Pošto je izvukao asa bio je prvi na redu.

Lagano je uzeo revolver, prislonio ga na čelo i povukao oroz. Čulo se samo jedno „klik“, ali je sve ostalo tiho i mirno.

Nešto boje vratilo se u Hemptonovo lice i on sinu.

Posle toga, Holidej je mirno uzeo pištolj i stavio ga uz glavu.

I ponovo „klik“...

U najvećoj tišini koja je ikada vlada la u „Litl Buliju“, ista scena se ponovila tri puta. Kada je red ponovo došao na Hemptona, ruka mu je ozbiljno zadrhtala. Šanse su bile sve bednije i krug se polako zatvarao. Ko će pasti na pod smrskane glave? Ko?

Onda se začuo prasak i uzvik Dejva Hemptona nekako se stopio sa padom tela. Mezimac bogatog rančera bio je mrtav izgubivši u smrtonosnoj igri u kojoj nije bilo varanja i koju je sam predložio.

Pored toga, sve se odigralo pošteno i pred mnogo pari očiju. Što je najvažnije, sam Hempton je predložio taj hazard koji je platio glavom.

Njegov stariji brat je naišao malo kasnije, dok se barutni dim još nije ni razišao. Prvo je pogledao telo svoga brata i jednostavno ostao nepomičan nekoliko sekundi. Niko, naravno, nije znao kakve mu sve misli prolaze kroz

glavu i da li je u svemu tome video neku svoju šansu. Ali kada je podigao pogled, dobro se videlo da se sve na tome neće završiti.

– Kada matori čuje za ovo... – promrmljao je tiho i pogledao u Doka.

– Vi ga niste ubili, ali ste ipak krivi za njegovu smrt i to morate platiti – kazao je prigušenim glasom. – Imate jedan sat da pobegnute. Posle toga ću poći za vama i goniti vas do smrti.

Rekavši to, okrenuo se i otišao.

Vlasnik saluna usplahirenim glasom je pozvao ljude sa trema kako bi mu pomogli da ukloni telo. Pošto je znao kako će Džimi Hempton reagovati, savetovao je Doka da beži glavom bez obzira, pokušavajući da mu objasni situaciju.

Dok ga je saslušao, pokupio novac, a onda ga ljubazno pozdravio i izašao. Posle minut dva već je bio u sedlu uputivši se prema izlazu iz grada. Na uglu, kod pošte, sačekao ga je Kris Hempton i iz kolta opalio u vazduh.

– Vreme je počelo da ti teče! – dobacio je za Džordžijancem.

Ovaj se nije ni okrenuo.

Naime, on nije imao razloga da beži niti da se plaši. Ponašao se sasvim obično, jer je i ovako nameravao da pođe.

Nastavio je da jaše istim tempom i ubrzo nestao u daljini.

Što se tiče potere, ona je krenula iz Livingstona i podelila se na dva dela čim je pregazila reku Jelouston, blizu granice Montane i Vajominga. Gonioci su bili dobro snabdeveni za dugo

i naporno jahanje, mada nisu znali koga prate.

Sada je Dok bio obeležen kao ubica, iako je Dejv Hempton poginuo od sopstvene ruke koju je vodila sujeta. Ali, njegov otac i brat to nisu želeli da shvate.

Niko nije znao šta misli lepa Lin kojoj je predstojala uloga ucveljene supruge željne osvete.

Vreme je prolazilo i jedna grupa gonilaca gotovo ga je očešala ispred Red Lodža. Bili su mrgodni, zarasli u brade i prilično nervozni, spremni da pucaju na sve što se miče. On se nije trudio da zametne tragove i da pret hodne noći nije pala kiša, oni bi ga sigurno uhvatili u stanici linije „Vels Fargo” za Džekson.

Pored toga, imao je sreće da je kočijom otputovao neki čovek sa sličnim konjem. To obaveštenje ih je odvelo na drugu stranu, dok se on mirno odmarao, iscrpljen dugim jahanjem. Nije se žurio, mada je pretpostavljao da će se vratiti kada se uvere da to nije osoba koju traže. Iako Kris Hempton nije vodio tu grupu, on im je sigurno dao podroban opis.

U stvari, još nije znao ko ga goni i na šta je mogao da naleti.

Put do Rok Springsa vodio je preko Pajndejla. Ako Kris Hempton bude toliko uporan da ga i dalje juri, dobiće priliku da ga stigne. To je bila jedna od mogućnosti, mada Dok nije vero vao u toliku upornost. Znao je, takođe, da ga Hempton neće napasti u nekom gradu, jer bi protiv sebe imao šerifa.

Bili su čak u Vajomingu, van Livingstona i Montane...

Uzdahnuo je i dodirnuo rukom dršku kolta. Opet ga je „uhvatilo” poznato predosećanje koje je jasno govorilo da će se nešto desiti; znao je da će tako biti pošto mu sudbina nikada nije dozvolila da mnogo miruje.

Potapšao je svog ždrepcu po vratu i pogledao oko sebe. Mig je naćulio uši i zatresao glavom. To obično nije činio kada ga je gospodar milovao... Tačnije, bio je to jasan pokazatelj da je nešto predosećao...

Zato je lagano spustio ruku prema dršci kolta.

– Ne mrdaj! – zaustavio ga je u pokretu nervozan i piskutav glas koji je dolazio iza leđa. Znao je iz iskustva da ne bi valjalo da se okreće, pogotovo ne naglo.

Ostao je nepokretan, iščekujući.

– Polako se udalji... – čuo je glas, a zatim i neko šuškanje.

Bez reči je učinio ono što mu je rečeno.

– Još!

Sada je mogao da opazi kretanje; u pitanju je bio samo jedan čovek i on neprimetno odahnu. Mirno se okrenuo, ruku daleko od opasača.

Pred sobom je ugledao neuglednog bradatog momka od oko tridesetak godina, lica ulepljenog prašinom i znojem. Noge kao da su mu upadale u prašinu do kolena, a divlje granje ga šibalo po licu. Stopala u čizmama grčio je pri svakom koraku kao da mu to pričinjava strahovit bol. Lice mu je bilo puno ožiljaka, a spljošten nos i

sitne lukave oči odavale su pravog lupеža. Desnom rukom je držao „kolt“, a levom pridržavao cebe smotano u zavežljaj. Videlo se da se unutra nešto nalazilo, samo se nije moglo nazreti šta...

– Odmah skini opasač! – naredio je. Ali, Dok se nije ni pomakao.

– Da li si gluv?

– Opasač skidam samo kada spavam – odvratio je Holidej mirno.

Neznanac je nekoliko puta pogledao prema zapadu, kao da odatle nešto očekuje.

– Nemam vremena za brbljanje! – prasnuo je čvršće stisnuvši kolt. – Potreban mi je konj...

– Izgubio si ga?

– Ne tiče te se! Okreni se!

Dok je ocenio da bi čovek mogao lako da opali. Naime, čovek njegovog iskustva lako je uočio da je neznanac strašno nervozan i da mu se prilično žuri.

– Konj nije na prodaju.

– I nemam nameru da ga kupim! – ciknu bradonja. – Okreni se! – dobacio je, dok su mu oči opasno zasvetlele. Bio je to kritičan trenutak u kome su Holideja od smrti delile samo stotinke sekunde.

Čovek se zatim približio Migu, još uvek ne skidajući pogled sa Doka. Lagano je obišao konja sa druge strane kako ne bi došao u situaciju da mu okrene leđa dok se penje na konja.

Zavežljaj je prebacio na jabuku sedla, a ždrebac je frknuo i zatresao glavom. Polako se popeo u sedlo, a da se

Holidej nije ni pomerio. Zatim je bacio brz pogled preko ravnice.

Neko mu je bio za petama. I zašto bi za sobom ostavljao svedoke koji bi poteru upućivali na njegov trag? Najbolje će biti da stvar rešim sada, pomislio je, pakleno se iscerio i zgrčio kažiprst.

Do tada nepomičan kao statua, Džordžijanac se munjevito sagnuo. U njegovoj ruci blesnuo je revolver i plameni jezičak sunuo je iz otvora cevi u istom trenutku kada je i razbojnik opalio. Tren kasnije, njegovo oružje je poletelo kroz vazduh i palo u žbunje, mada je tane očešalo Holidejev rukav. Ovoga puta bilo je đavolski blizu...

Razoružan, bradonja je buljio u sopstvenu šaku, ne verujući svojim očima. Bio je tako blizu cilja, a sada...? Sada su se uloge izmenile. Barutni dim još je lebdeo oko kockara kada je vratio „linkoln” u futrolu.

– Sada sjaši! – naredio je Dok lede-nim glasom.

Napadač je poslušao.

– Platiću konja – dobacio je muklo.

– Malopre to nisi nameravao – podsetio ga je Holidej.

– Žurim se...

– Zašto?

– Ja... imam novaca – dahtao je grizući zubima donju usnu. – Ali, ubijen mi je konj.

– Opljačkao si nešto?

Čovek se opet osvrnuo prema zapadu. Bilo je očigledno da mu se nije razgovaralo. Osim toga, bio je razoružan i u nimalo povoljnom položaju. Smatrao

je da samo novcem može pokušati da povрати šansu za bekstvo...

Osmotrio je čudnovatog tipa ispred sebe koji je bio đavolski brz. Očigledno je bio neka vrsta revolveraša, a to je značilo da je imao svoju cenu.

– Daću ti deo – rekao je pokazujući na zavežljaj.

– Šta je to?

– Novac... Opljačkao sam banku u Pajndejlu... Ali, ubili su mi konja, pa sam morao da se krijem i da zavaravam tragove. Gone me, prokletnici!

Na banditovu žalost, Dokovo lice bilo je potpuno bezizražajno. Na njemu nije mogao da otkrije ni tračak pohlepe. Ipak je upitao – Hoćeš li?

– Da li je potera blizu?

– Jeste, ali sam ima dao malo posla – iscerio se. – Sreo sam jednog Indijanca, sredio ga, a onda ostavio torbe iz banke i nešto novca kod njega. Samo, loše je što mi je njegov prokleti konj umakao!

– Ubio si ga?

– Mislim da nisam. Ali, to je isto jer će omastiti konopac.

– Koliko sam razumeo, na duši imaš jednu pljačku, a možda i ubistvo. Uz to, vrlo je verovatno da si i za vreme pljačke nekoga poslao na onaj svet.

– Tako je – zabrzao je plačkaš. – Ali, ja za bankara nisam...

– I sada očekuješ od mene da ti dam konja i omogućim bekstvo? – prekinuo ga je Dok.

– Ne, samo tražiš da mi ga prodaš!

– Da prodam konja za opljačkan novac – dodao je Holidej ne menjajući izraz lica.

Ovaj ćutke klimnu glavom.

– Od toga nema ništa – kaza Dok kratko. – Konja ne prodajem i tu nema razgovora. A što je još važnije, i taj novac će ostati ovde.

Čovek se trgao i pobledeo.

U svakoj drugoj situaciji bio je spreman na obračun. Ali, ovaj kicoš u tamnom odelu koji je đavolski baratao koltom predstavljao je prepreku veću od bregova Indijanske planine.

Smogao je snage da se nasmeje.

– Čuj, druškane – kazao je prijateljskim tonom. – Ti imaš adute i zato... Pa, mislim da je pošteno da novac podelimo. Ti meni konja, a ja tebi polovinu novca. I zbogom! Niko te neće juriti...

– Misliš? A ako pitaju gde mi je konj?

– Tebe niko ništa neće pitati – smeškao se bandit. – Imaš odličan odgovor u opasaču.

– E, vidiš, prevario si se u računu. Sada, kada sam sve čuo, ne samo da ti neću prodati konja i da ću zadržati sav novac, već neću pustiti ni tebe da pobegneš – kazao je Dok odsečno.

– Ka... kako? – promuca pljačkaš prebledevši kao smrt.

– Ovde ćemo sačekati poteru – odvratio je „ledeni” glas.

– Možda želiš sve? – upita bandit pokušavajući da spase goli život. Jer, bio je spreman na sve samo da umakne. Znao je da ga čeka omča i sloboda mu se sada činila kao najlepší poklon.

No, Dokovo lice bilo je neumoljivo.

– Šta si ti? – dreknuo je bandit nervozno. – Policajac? Pa ko si, grom i pakao? Znaš li koliko je ovde novca?

– Ne!

– Preko dvadeset hiljada! Evo... sve je tvoje, samo da mi daš konja!

– Nisi u situaciji da se pogadaš – podsetio ga je Holidej. – Znaš, celo to zamešateljstvo me se nije mnogo ticalo... Čak bih prešao i preko toga što si potegao oružje na mene... Ali, pomenuo si da si namestio igru nekom Indijancu. Vidiš, tako nešto ne mogu da dopustim!

– Zašto? Grom i pakao, pa...

– Zato što mogu obesiti nevinog čoveka! – presekao ga je Holidej. – A to ne bi bilo pravično.

– Šta? Nemoj mi reći da brineš o jednom vašljivom crvenokošcu? Oni tamo bi ga obesili i da im nije sumnjiv. A da znaš, kicošu... ovde niko ne voli Indijance, ali ni njihove simpatizere.

– Možda više vole lopove i ubice?

Svestan da nema nikakvih izgleda, čovek ga je odmeravao s mržnjom. Ionda je učinio poslednji, očajnički pokušaj...

Naglo je zavitlao zavežljaj s novcem na kockara i desetine novčanica razletelo se pred samim licem čoveka iz Džordžije.

Pa i sam Holidej bio je iznenađen ovim neobičnim potezom. Instinktivno se mašio „kolta”, a onda se setio da je bandit nenaoružan. On je sada spasavao svoju kožu, ali umesto da se okrene i počne da beži, neočekivano je nasrnuo na Doka.

– Proklet bio, kicošu! – zaurlo je.

Holidej nije bio kavgadžija. Tukao se samo kada je morao i to je činio veoma nerado. Njegove ruke radije su se bavile kartama ili majstorski rukovale vatrenim oružjem. Znao je da je očajanje dalo banditu dvostruku snagu i zbog toga nije želeo da rizikuje.

I tako, umesto da se hvata sa napadačem ukoštac, Džordžijanac je munjevito izvukao „kolt” i drškom tresnuo bandita po glavi. Već sledećeg trenutka kratko je uzdahnio, a lice mu se zarilo u dolare i prašinu.

* * *

Pajndejl je bio čudan grad, mesto gde je sunce „zavirivalo” samo ujutru i pred zalazak. Ostali deo dana veliku hladovitu senku pravilo je brdo zvano Hant Krik. Ono je delilo i reku od naselja, mada je bilo nejasno zašto su kuće nikle na drugoj strani brda, a ne na onoj koja se spuštala prema vodi – ma velike i moćne Zelene reke.

Neki kažu da je to bila mera predostrožnosti, s obzirom da se reka često izlivala i pravila velike štete, dok drugi pričaju da je na drugoj strani nekada pronađena zlatna žica, pa su svi ljudi pohrlili tamo da je pronađu i iskoriste.

U svakom slučaju, Pajndejl je živeo u senci brda i činilo ga je nekih dvadesetak boljih kuća sa još stotinak brvnara i krovinjara. Glavna gradska ulica bila je, u stvari, nastavak drumma koji se odvajao od glavnog puta Livingston – Rok Springs.

Potera koja je šćepala Šina Kalkuta vratila se u naselje, oglašavajući dolazak pucnjima iz revolvera.

Pegavi čovečuljak Bil Gilson važno je jahao na čelu grupe, rame uz rame sa Džeredom Parkerom.

Gros Ventre ratnik, još uvek u ne-svesti, visio je prebačen preko Gilsonovog sedla. Ostali ljudi koji su jahali za njima bili su zadovoljni, ubeđeni da će njihovom bankaru Gregu Sejdžu biti mnogo lakše na „onom svetu” ako obese nekog od ubica.

Grdosija Rendi Bejtes zaboravio je na svoj smrskan nos i zadovoljno se kliberio mašući konopcem.

Čim su se pojavili u glavnoj ulici, grupi su se pridružili i brojni prolaznici. Gomila je veoma brzo rasla, ljudi su zapitkivali sve i svašta i mnoge ruke su se preteći podigle prema Indijancu.

Niko nije umeo da objasni zbog čega se cela ta rulja zaustavila ispred krčme „Bufalo”. Ali, vlasnik je vešto iskoristio metež da posluži pićem umorne i lovom zadovoljne gonioce. Kalkuta su bacili pored vrata, ostavivši Gilsona da ga pazi, dok su se ostali poredali pored šanka.

No, pomoćnik šerifa Džered Parker odbio je taj poziv. On se nervozno šetkao ispred saluna nadajući se da će šerif Erik Džejker stići na vreme da spreči linč. On sam je bio pošten i hrabar mladić privržen zakonu, ali nedovoljno odlučan da se odupre volji većine. Jer, svi ovi ljudi bili su toliko stariji od njega, četvorica ili petorica iz po-

tere bili su članovi gradskog odbora, prilično uticajni, drski i neumoljivi.

Erik Džejker je umeo s njima i zato je njegov mladi pomoćnik očajnički priželjkivao šerifov dolazak. Minuti su prolazili nekako sporo, a oni pored šanka bivali sve glasniji.

U jednom trenutku, starac vodnjikavih očiju, Alen Godard, odgurnu svoje piće i lupi šakom po glatkoj ploči šanka.

– Stanite! – povikao je i žagor se, začudo, utišao. – Nećemo da nam neko prebaci da smo bili pijani kada smo vešali lopova!

– Nismo pijani! – isprsi se grmalj Bejtes, već zaplicući jezikom.

– Umukni, Rendi! – prasnuo je Godard. – Greg Sejdž nije zaslužio da sve ovo radimo pod uticajem alkohola! A ni šerifu se tako nešto ne bi svidelo...

– Tako je!

– Umirite se! – povikao je Godard. – Popili smo nekoliko čaša, ali mozak mora da nam bude čist! Kao i savest, uostalom.

– Šta hoćeš da postigneš tim pričama, Alene? – upitao je Čarli Fečs, telegrafista. – Mi smo...

– Znam – prekinuo ga je starac. – Sve ja to znam! Hoću samo da budemo svesni onoga što činimo, da se posle ne pogledamo u oči i kažemo; pa, bili smo zagrejani...

– Ko je zagrejan? – okrenuo se oko sene Bejtes.

– Nije niko? – dobacio je Godard.

– Naravno da nije! – zagrajali su uglas ljudi.

Starac ponovo lupi šakom o sto.

– Svi znate Sejdža – kazao je. – Možda ga Bil Gilson poznaje najbolje, jer je radio kod njega kao glavni blagajnik sve dok nije otišao u penziju... Sejdž je zadužio ovaj grad više nego bilo ko od nas! Nudili smo mu da bude gradonačelnik, ali nije hteo! Ostao je skroman u svakom pogledu i znao samo za rad. Ne treba da vas podsećam da nikada nije želeo da zaradi na nama! Ima li nekog među vama kome se Sejdž zamurio? On je živio sa nama, među nama... Takvog bankara još nije imao okrug Sablet.

Godard je zastao, a svi pored njega su začutili.

– I onda? – nastavio je on namrštivši se. – Jedna hulja je ušla u banku u vreme kada se zatvara, tako nešto. Niko ga nije video, ali je prokletnik znao kada treba da se uvuče pošto su Sejdž i Vejn stavljali novac u kasu. I šta se zbilo? Lupež je sa leđa onesvestio Vejna i ubio Sejdža, a zatim pobegao sa više od četrdeset hiljada dolara.

Govornik je začutao i pogledao smrknuta lica ljudi.

– Taj ubica je bio ubeđen da će pobeći. Srećom, Parker mu je pogodio konja, ali on je ipak uspeo da umakne. Vešto se krio, a mi smo lutali okolo tražeći tragove. I da ne dužim, našli smo bančine torbe i malo novca kod ovog crvenokošca! Mora da je jedan od saučesnika! Da, da, to je sigurno... I zato vas pitam: hoćemo li mu mi sami suditi ili...

– Na vešala s njim! – dreknuo je besno Gilson.

– Onoga drugog će zgrabiti šerif – nastavio je starac sa sigurnošću u glasu. – Možda će biti ljut kada sazna našu odluku. Zato sada razmislite i kažite možete li stati pred njega i kazati da smo svi bili složni i ubeđeni da kažnjavamo ubicu?

– Možemo! – u horu se odazvaše polupijani ljudi.

– Nas je stotinu – busao se u prsa grdosija Bejtes – a šerif je samo jedan!

– Onda ostavite piće – pozvao ih je starac – i krenimo da to jednom svršimo!

Bejtes podiže ruku.

– Konopac je ovde! – povikao je.

– I mi smo ovde – prihvatio je Fečs. – A sada, obesimo Indijanca!

– Drvo za vešanje je spremno! – urlao je Gilson.

– Napred!

Za tili čas salun je bio prazan. Pošto nije hteo da propusti predstavu, i sam vlasnik je zaključao vrata „Bufala” i pridružio se povorci.

U međuvremenu, Šin Kalkut je došao k sebi. Jedini je on bio na konju tako da je mogao sasvim dobro da vidi šta se događa.

Naime, gomila je žurnim koracima hitala prema proširenom delu ulice gde se nalazilo veliko, granato drvo.

Indijanac je znao šta ga čeka; sa svog sedla sleteće samo jednom i ostaće da visi. On, ratnik Gros Ventre plemena, budući čuvar grobnica poglavica... Prvi put u svom životu je pomislio da ga je Veliki Duh napustio...

Nije gledao lica oko sebe. Podigao je glavu, a pogled mu se zadržao na nebu koje se plavilo prema zapadu. Tamo su bili bregovi Indijanske planine...

Osetio je zadah „vatrene vode”, što je bio znak da će se sve brzo završiti. Ruke su mu bile vezane na leđima, a desetine drugih ruku i još više pretećih pijanih pogleda obećavalo mu je samo smrt.

Na čelu gomile bio je Bil Gilson. Izgledao je kao da mu se žurilo da ga obesi, iako ga ranije nikada nije video niti imao bilo šta protiv njega. Mladi belac takođe je bio tu, ali sve bespomoćniji.

Šin Kalkut se za tren osmehnuo. Tamo, u logoru koji je trebao da postane rezervat, njegova braća veruju da je on uspeo! Svi su mu poklonili poverenje i Veliki Savet je onda doneo odluku.

Setio se vremena kada se, još kao mladić, borio protiv plavih bluza i neko vreme radio kao izviđač u tvrđavi Fort Bolder. Onda su doseljenici povelili rat do istrebljenja i Gros Ventre nisu više mogli da ostanu na svojim lovištima, iako su samo nešto ranije verovali da će ostati u prividnom miru sa belcima.

Sada više nije verovao ni u šta.

Rendi Bejtes je preko najdeblje grane prebacio laso i vešto napravio omču.

– Dovedite ga! – derao se Gilson i gomila je krenula prema drvetu vičući i prosto noseći sa sobom konja sa Indijancem.

Pegavi Gilson se zlurado iscerio i odmerio Kalkuta. No, Indijanac je podigao glavu i prezrivo ga pljunuo.

– Prokleti psu! – zaciktao je čovečuljak. – Sada ćeš visiti i... ubrzo poljubiti tvog Manitua.

– Završi to jednom, Bile – opomenuo ga je Alen Godard, žmirkajući na suncu svojim sivim, vodnjikavim očima.

– I hoću! Hajde, Rendi!

Grdosija priđe i namaknu Kalkutu omču na vrat. Zavladao je tajac, a ljudi su se munjevito povukli i ostavili oko drveta prazan prostor. Ispred konja se nalazio uzan prolaz, taman toliki da životinja može da odgalopira kada je lupe po sapima.

Bil Gilson zamahnu.

– U pakao! – povikao je.

Poslednje reči zaglušio je iznenađan pucanj.

Udaren, konj je poleteo napred. Istovremeno, konopac se prekinuo i Indijanac je pao na zemlju.

Svuda okolo zavlado je muk, a glave su se okrenule u pravcu odakle je došao pucanj.

Džered Parker uzdahnu pošto se prerano obradovao; ne, to nije bio šerif Erik Džejker kako se on nadao, već neki nepoznati stranac. Jeste da je imao odlično oko, ali mladić odmah pomisli da će ovim gestom čovek samo još više razdražiti gomilu.

Iznenadeni Gilson besno je gledao čas u stranca, čas u Indijanca koji se nalazio na zemlji.

Godard, koji je rastom nadvisio ostale, glupo je blenuo u priliku na konju.

Barutni dim sada se razilazio, a „kolt” u njegovoj ruci presijavao se na suncu. I sve je izgledalo nekako nestvarno: drvo, prekinuti konopac koji se još klatio, nepoznati stranac u tamnom odelu...

– Šta to znači? – oglasio se napokon Alen Godard. – Šta ste to učinili, čoveče?

– To pitajte sami sebe – odvratio je Dok sa ledenom mirnoćom.

– Ja ću... – ciknuo je Gilson, ali je isto tako naglo začutao. Preteći, crni otvor cevi niklovanog „linkolna” učinio mu se kao tunel smrti.

– Ne mešaj se – zapretio je Rendi Bejtes mlatarajući šakama. – Biće najbolje da se nosiš odavde dok...

– Dok šta?

– Možda i on hoće da se pridruži Indijancu – primetio je Godard.

Gilson je ćutao i lica bledog kao smrt zurio negde pored Holideja. Iza puštolova, na umornom konju osedlanom samo šarenim indijanskim ćebetom, sedeo je jahač glave oborene ka zemlji. Ruke su mu bile vezane na leđima, a šešir skrivao gotovo celo lice. Ipak, nešto na tom čoveku izazivalo je u Gilsonu nedoumicu i zaprepšćenje, a možda čak i strah. To se moglo zaključiti po njegovom bledom licu, načinu na koji je bez reči zurio u vezanog čoveka i nervoznom premeštanju ruke sa drške revolvera na neobrijano i namrgođeno lice. Sve oči su u tom momentu bile uprte u stranca, ali da je neko malo bolje pogledao pegavog čovečuljka, morao bi zapaziti njegovo bledilo, čudno držanje i ukočen pogled

kojim je zurio u vezanog čoveka koji je sedeo na indijanski osedlanom konju.

Ali, bio je to trenutak u kome niko nije gledao Gilsona, trenutak kada su sve oči bile uprte u tajanstvenog stranca.

– Ko ste vi? Šta hoćete? – upitao je Godard, odvajajući se od grupe.

– Ništa. Prolazio sam ovuda i video da spremate linč...

– Pa?

– Ne volim linč. Pogotovu nevinih.

– Nevinih? – izusti starac podrugljivo. – Šta vi znate o tome, mister?

– Znam ponešto – odvratio je mirno Džordžijanac. – A to je dovoljno da se umešam.

– Vi nemate nikakvo pravo da se mešate – dobacio je Godard. – Mi...

– Odmah oslobodite tog Indijanca – prekinuo ga je Dok.

– Šalite se! – zareža Gilson kroz zube. – On će visiti i to odmah! A vi... produžite dalje, ako ne želite da mu se pridružite.

Na zvuk njegovih reči Holidejev zarobljenik je podigao glavu i potražio pogledom čoveka koji ih je izgovorio.

– Rekao sam da oslobodite tog čoveka! – ponovio je Holidej i vratio revolver u futrolu.

Bila je to šansa za Rendija Bejtesa. Neprijatno se cereći, povukao je ruku pored Godardovog ramena i nanišanio na stranca.

Hitac je planuo!

Urlajući od bola, grdosija je ispustio oružje i zdravom šakom stisnuo svoj smrskani zglob.

Svi su videli da je stranac vratio „kolt” u futrolu, a on se opet našao u njegovoj ruci, kao da ga uopšte nije ni vraćao. Zrno je prohujalo tik uz Godardovo rame i pogodilo podmuklog strelca.

Starac je prebledeo.

– Budalo! – prosiktao je okrećući se prema Rendiju. – Pa mogao je i mene da pogodi!

Džin je samo stenjao i huktao.

Pomoćnik šerifa je najzad odlučio da bude malo oštiji. Lagano je prišao Kalkutu, podigao ga na noge i jednim potezom noža presekao veze.

Gros Ventre ratnik je nekoliko puta skupio i opružio prste kako bi povratio strujanje krvi u venama. Pošto je znao da to nije kraj, mirno je stao, pogledom odmerio okolinu i prekrstio ruke na grudima.

– Nisam znao da predstavnik zakona odobrava linč – primeti Dok, kada je Parker istupio napred.

Mladiću je bilo neprijatno. Znao je da je čovek u pravu, ali njemu nije bilo svejedno hoće li ga prekorevati svaki prolaznik bez obzira koliko gizdavo obučen.

– Šerif nije ovde – odvratio je promuklo – a ovaj Indijanac je uhvaćen sa oteetim novcem... Ljudi su besni pošto su voleli ubijenog bankara i...

– Taj Indijanac nema veze sa pljačkom – prekide ga Dok.

– Ali, otkuda onda novac i...

– Zločinac mu je to podmetnuo kako bi za sebe obezbedio više vremena za bekstvo. Na žalost, Indijančev konj

mu je pobjegao, pa je zapao u novu nevolju.

– A ko ste vi? Otkuda to znate?

– Nije važno ko sam, važno je da to što sam rekao pouzdano znam i da mogu da dokažem. Vi ste u velikoj zabludi i sreća vaša što sam stigao na vreme da to ispravim.

– Čekajte malo, čime dokazujete da ste...

– Ovaj čovek iza mene je dokaz – odvrati Holidej i pokretom glave pokaza preko ramena.

– Zašto slušate bajke, ljudi? – povikao je na to Gilson. – U pitanju je neki smutljivac. Hm... nije isključeno da je i on član bande, pa sada želi da izvuče saučesnika! Pogledajte ga, sav je nalickan! Kažem vam da je i on premazan svim mastima i da ćemo najpametnije uraditi ako odmah obesimo svu trojicu!

Dok iznenada skinu nešto sa sedla i baci pred čizme mladog zamenika šerifa.

Bio je to zavežljaj s novcem. Pri padu, cebe se odvezalo i pred zanemalom gomilom rasule su se novčanice.

– Do vraga! – otelo se Godardu.

– Je li to... da li je to novac Grega Sejdža? – otelo se pomoćniku šerifa.

– Ne poznajem tog Sejdža – odvrati Dok – ali, to je opljačkani novac.

– A ovo je ubica... – procedio je Parker, pokazujući prema bradonji.

– Da, to je pljačkaš.

– Onda ćemo njega! – dreknuo je Bejtes.

– Sada je dosta! – ražestio se Parker. – Nema više nikakvog vešanja,

razumete li? – dodao je oštro i okrenuo se prema Holideju. – Sigurni ste da je on pljačkaš?

– Priznao mi je. A ako ga pažljivo ispitajte, možda ćete saznati još dosta toga što vas interesuje – odvratio je Dok. – A Indijanac je nevin.

Plavokosi čuvar zakona je nekoliko trenutaka razmišljao, a onda se obratio bradonji.

– Kako se ti zoveš, mustro?

Lupež zakoluta očima.

– Šejdi Džojner, mister. Ali, odmah da vam kažem da ja nisam...

– Pokušavaš da se izvučeš – namrštio se Parker. – A Indijanac? Da li je tvoj saučesnik?

Džojner je oklevao da odgovori. Mrzeo je Indijance i ništa ga nije sprečavalo da slaže. Ali, za tren je pogledom okrznuo Holideja i nehotice se stresao. U tim neobičnim sivoplavim očima jasno je pročitao šta ga čeka ako ne kaže istinu...

– Nije... on nema veze s tim – procedio je.

– Znači, priznaješ da si ti ubio bankara Sejdža?

– Ne, nisam ja! – zavapio je bandit. – Tako nešto zaista nisam učinio! Ja sam samo onesvestio blagajnika, ali bankara nisam ni takao!

– Nisi? A ko ga je onda ubio?

Džojner je zaustio nešto da kaže, ali je opet oborio pogled. Bilo je očigledno da ga nešto sprečava da bude otvoren do kraja.

Parker ga ozbiljno odmeri.

– Ćutanjem ne olakšavaš svoj položaj, nitkove – dobacio je jetko. – Ubio

si Grega Sejdža i to će te koštati glave! Visićeš!

– Ne, nisam ga ubio! – kriknuo je Džojner. – To je učinio neko drugi! I neću da me obesite! Jesam opljačkao banku, ali ubistvo je izvršio neko drugi. Kazaću sve, samo tražim da mi bude suđeno. Tada će se videti...

– Biće ti suđeno čim se šerif Džejker vrati – obećao mu je Parker. – Ali, visićeš pošto je očigledno da lažeš.

Lice Šejdija Džojnera dobilo je čudnu, pepeljastu boju.

– Ne lažem. Dokazaću da to nisam učinio. Neću da visim za tuđ zločin! – zavapio je kao da mu je omča već stavljena na vrat. Vikao je koliko ga je grlo nosilo i šarao pogledom po gomili okupljenih.

Njegovu očajničku viku prekinuo je pucanj. Iznenada se u prvi red progurao Bil Gilson i pre nego što je iko mogao da ga spereči, pripucao na lupeža. Delić sekunde pre nego što ga je metak pogodio, pljačkaš ga je ugledao i širom razrogačio oči. Niko nije mogao da kaže da li je u tom pogledu bilo iznenađenja ili straha od smrti, a sam Šejdi Džojner to nije stigao da objasni. Pogođen metkom u vrat, on se malo zaneo, glasno zakrkljao, a onda se poput trupca srušio na zemlju.

I pre nego što je razjareni Gilson mogao da opali i drugi put, Parker mu je udarcem noge izbio oružje iz ruku. Odmah zatim, on i Godard zgrabili su pegavog čovečuljka koji se besno koprcao.

– Šta si to uradio, Bile? – povika starac. – Ubio si ga?

– Likvidirao sam Sejdžovog ubicu! – vikao je on otimajući se. – Presudio sam mu, jer je tako najbolje! Pa zar vam svima nije jasno da je hteo da se izvuce?

– Ili da otkrije pravog ubicu – dobaci Holidej odlučnim glasom, oštrim kao sečivo noža.

Pegavi čovečuljak se ukoči. Nije ništa rekao, ali je zato Parker munjevito reagovao; i ne gledajući, pustio je Gilsona i okrenuo se prema Doku.

– Šta to znači, mister? Da li tom opaskom hoćete nešto da nam saopštite?

Holidej se jednom rukom uhvati za jabuku sedla, dok mu je druga još uvek ostala blizu drške „linkolna”.

– Hoći da kažem da Džojner nije bio sam – odvratio je mirno. – Zaista je imao saučesnika.

– Zar? A otkuda vi to znate? – umešao se Godard.

– Nikakva tajna. Usput mi je ispričao da ga je neki čovek nagovorio na sve i organizovao pljačku. On je bio samo prost saučesnik.

– A ko ga je nagovorio? – dobaci Parker sumnjičavo.

– Neko iz Pajndejla – nastavio je Dok. – Kada je Džojner svratio u salun taj čovek mu je prišao i započeo razgovor, ispitivao ga je ko je i odakle je, ima li novca... Kada mu je Džojner priznao da je švorc, ovaj mu je predložio da opljačkaju banku.

– Gluposti! – mrmljao je Gilson mrgodno.

Dok ga je značajno pogledao i dodao – Taj čovek mu je objasnio ceo plan.

Rekao je da će u banci biti samo bankar i blagajnik. Tako su ušli tik pred zatvaranje, Džojner je onesvestio blagajnika, ali je onom drugom slučajno spala marama sa lica i bankar ga je prepoznao. I zato je taj „drugi” ubio Sejdža. Zatim su podelili plen i svako je otišao na svoju stranu.

U gomili je zavládala mrtva tišina. Ljudi su se zgledali, zaprepašćeni onim što su čuli. Mnogi su još uvek sa nevericom zurili u Holideja.

– To mi liči na presnu laž – dobaci Gilson povišenim tonom. – Biće da vi na taj način skrivate svoju ulogu u tom događaju? A ako ste baš vi taj saučesnik?

– Da je tako, zašto bih došao ovamo i doneo opljačkani novac? – odvratio je Dok spremno. – Ne, ne, ubica je među vama, gospodo. Sam Džojner mi ga je подробно opisao: radi se o čoveku malog rasta, pegavog lica...

Gilsonovo lice se čudno zgrči.

– Ljudi, on je poludeo! Zar ne vidite da samo unosi zabunu? Prvo je hteo da spase Indijanca, a sada bi...

Zastao je, pošto se kroz gomilu progurao Vejn i stao pored zavežljaja sa novcem.

– Ovde je samo polovina odnete sume – kazao je mirno, a glas mu je nekako zloslutno odjeknuo u potpunoj tišini.

– Ako obavite temeljan pretres, drugu polovinu ćete sigurno naći kod glavnog vinovnika zločina – umešao se Dok i značajno odmerio Gilsona. – To jest, kod vas! – dodao je potpuno hladnokrvno.

– To je podla laž! – odvrati ovaj usplahireno. – Ja sam častan građanin! Niko ne može da me optužuje bez dokaza i...

– Ja bih nešto dodao – dobaci Vilard Vejn, još uvek držeći zavežljaj u rukama.

– Reci! – dozvolio je Parker.

Vejn prezrivo odmeri Gilsona.

– On je otišao u penziju ranije nego što je trebalo – počeo je tiho. – A znate li zašto? Zato što je potkradao Grega Sejdža! A kada je ovaj to otkrio, umesto da ga optuži i zatvori, dao mu je rok da to vrati za godinu dana i poslao ga kući...

– Nebesa! – ponovo se ote Godardu.

– A da se to ne bi ponovilo – nastavi čovek ogorčeno – Sejdž mu je kazao da će dokaze o prevari držati kod sebe, za svaki slučaj. Mislim da Gilson sve to nije mogao da podnese, jer nije imao odakle da vrati pare...

– I ti si to sve vreme znao? – dobaci Godard s nevericom.

– Jesam, ali... Nisam ni sanjao da bi mogao da ode toliko daleko. Sada je sasvim jasno da je on ubio Sejdža i... znate... ubeđen sam da ovaj stranac govori istinu.

– Zato je i žurio da obesimo Indijanca – primetio je neko.

Parker priđe čovečuljku koji se tresao od straha.

– Uhapšen si – kazao je mirno.

Ovaj je samo pognuo glavu i pružio mu obe ruke.

Ljudi su počeli pažljivije da zagledaju Kalkuta. Jeste da mu se nisu izvinjavali, ali ga nisu ni izbegavali.

Holidej baci pogled prema krčmi „Bufalo”. Možda bi mogao da svrati na piće.

Onda mu je prišao Indijanac.

– Kalkut duguje život „Munjevitoj ruci” – kazao je dubokim glasom.

– Ne, ne duguješ mi ništa – odvratio je kockar. – Tako se desilo i to je sve.

– „Munjevita ruka” ne voli zahvalnost, baš kao i ja.

– Tačno! Ovaj konj je tvoj?

– Da. Zovem se Šin Kalkut i pobe-
gao sam iz rezervata kod jezera Jekson Lejk.

– Zašto mi to govoriš?

– Tvoj pogled je leden, ruka kao munja, jezik poput noža... ali sve je to kora oko pravednog srca.

– Indijanci uglavnom nisu pričljivi – primetio je Dok. – Ti veoma dobro govoriš engleski. I kuda si krenuo tako sam? Ovo je predeo belih.

– Kalkut mora u brda Indijanske planine, jer treba da ispuni zavet Flet Pipe – odvrati Indijanac više za sebe.

– Bićeš čuvar grobnice Gros Ventre?

Kalkutovo lice postade potpuno bezizražajno. Pogledao je u Holideja sa čudnim bleskom u očima; u tom pogledu bilo je divljenja, podozrivosti i nedoumice. Nije se nadao tome da bilo koji bledoliki zna za tajnu brda Indijanskih planina.

– Ti znaš? – procedio je muklo.

– Znam!

– Poznaješ li Daulera?

– Zar bi trebalo?

– Bio si u Indijanskim planinama? – upitao je potom, ne primećujući da im prilazi Džered Parker.

– Nisam! Ali sam čuo legendu o grobnici velikih ratnika.

– Da li si čuo još nešto? – napregnu-to je upitao Kalkut.

Nešto kao osmeh zaiskrilo je u Holidejevim tamnoplavim zenicama.

– Misliš na zlato? – kazao je i odmahnuo rukom. – Nešto sam čuo, ali odmah zaboravio.

Kalkutovo lice sinu.

– Ima li „Munjevita ruka” ime?

– Ja sam doktor...

– Beli vrač?

– Ne, već zubar. Zovem se Džon Holidej, ali me znaju kao...

– Doka Holideja?

Sada je na Džordžijancu bio red da se začudi.

– Gle? – rekao je. – Je li to sve što znaš o meni?

Indijančeve usne razvukoše se u senku osmeha.

– Čuo sam priču o velikom kockaru iz Džordžije koju je ispričao traper Harvi Grejval, prijatelj Gros Ventrea. Bio je, pričao je, u Denveru kada je u tamošnjem salunu velika količina novca brzo prešla u ruke nekog stranca. A kada su sevnuli revolveri, on je bio brži od svih...

– Možda je to bio neko drugi?

– Rekao je da te poznaje i da je u pitanju Dok Holidej.

– Tako znači?

– Da. A Šin Kalkut nikada neće zaboraviti ovaj susret.

Dok jedva primetno klimnu glavom.

– Možda ćemo se nekada ponovo sresti. Mene juri jedan čovek čak iz Livingstona...

– Mene takođe...

– Može li se znati ko?

– Bojd Dauler. Saznao je kuda sam krenuo i hoće da oskrnavi našu grobnicu...

– Zavaraj mu trag.

– On je dugo živeo pored Indijanca i čita tragove kao i ja. Takođe, zna da moram stići na cilj treće noći kada bude pun mesec. Ako me ne stigne, sačekaće me.

– Šta hoće? Zlato?

– Bledoliki samo to žele... Spremni da se poubijaju zbog zlata.

– Ti jedini znaš tačan ulaz u grobnicu, zar ne?

– Tako je.

– Onda te niko neće dirati... dok ne stigneš. Posle ćeš se nekako snaći.

– I ja se nadam...

Holidej je sjahao. Kalkut je prihvatio uzde svoga vranca u trenutku kada je Parker stigao do njih. U ruci je nosio „kolt”.

– Ovo je tvoje – rekao je i pružio oružje Kalkutu.

Gros Ventre je bez reči prihvatio revolver i stavio ga u futrolu.

– Pa... ne znam šta bih još rekao...

– promrmljao je osećajući se nelagodno.

– Mladom šerifu je teško izreći reči izvinjenja, ali Kalkut čuje njegovo srce – rekao je Indijanac i poput mačke se vinuo na konja. Onda je ispružio ruke, sa dlanom okrenutim prema kockaru.

– Mir s tobom – rekao je i stavio šaku na srce.

Kockar dotače rukom obod svog „kalifornija” šešira.

– Neka te Manitu prati, ratniče.

* * *

Posle loše prospavane noći, Met Rejlovs je jedva uspeo da ogreje kosti na prepodnevnom suncu. Usput je neprestano gundao da je u stanju da podnese sve, osim hladnoće. Zaricao se da mu je ovo poslednje noćenje pod vedrim nebom, da neće više da se mrzne da će...

Što se Bojda Daulera tiče, on nije mario za njegove jadikovke. I već kada je pomislio da će morati da se vrate nazad jedno desetak milja, ugledao je na vrhu jednog žbuna pramen nečega. Prvo je mislio da je u pitanju kosa, ali posle brižljivog zagledanja zaključio je da se radi o koncu...

Ispod žbunja nazirali su se tragovi konja koji je, očigledno, bio bez jahača i bez tereta.

Dauler je uzeo konce i pažljivo ih zagledao.

– Šta si sada našao? – upitao je Rejlovs.

– On je blizu – odgovorio je Dauler.

– Ko?

– Indijanac... Nešto se desilo, jer mu je konj projurio sam...

– Kako, do đavola, znaš da je konj njegov?

– Po ćebetu. Ovo su konci iz ćebeta koje Indijanci prebacuju preko konja.

– Tako nešto nikada ne bih video... – promrmljao je Rejlovs. – A i da sam primetio, ništa ni ne bi značilo!

– Zato sam ja tu da ti objasnim.

Dauler se zagleda ispred sebe.

– Vidiš li onaj suvarak tamo?

– Gde? – žmirnuo je njegov partner.

– Pored onog stabla. Vidiš... malo levo.

– Vidim!

– Skini ga!

– Kako?

– Puškom. Hoću da vidim da li si u formi. Ako ne uspeš da ga skineš, ostavljam te ovde.

– Da li je to neka šala?

– Nikada se ne šalim sa takvim stvarima – odvrati Dauler ozbiljno.

Rejlovs je razmišljao: ako promaši, znači da je beskoristan za Daulera. A ako je tako, onda će ga on ostaviti ovde, ali mrtvog.

Za tren je pomislio da bi možda bilo najbolje kada bi pušku uperio na njega. No, tako nešto bi bilo vrlo riskantno, pa je brzo odustao. Lagano je izvukao pušku iz navlake i malo se uzdigao u sedlu. Nišanio je malo duže nego obično, jer je morao da pogodi.

Osim toga, što su se više približavali beguncu, Dauler je postajao sve sumnjiviji. Možda se pribojavao da Rejlovs ne pobegne i ne ostavi ga samog? Ili mu je zaista bio potreban, bez ostatka? Prokletstvo, razmišljao je suvonjavi lupež, zar jedan Gros Ventre ratnik može da zabrine lisca kao što je prepredeni Bojd?

Lagano je pritisnuo oroz i... grančica je odskočila uvis pogođena pri dnu, baš tamo gde se spajala sa stablom.

– U redu, hajdemo dalje – procedio je Dauler umesto pohvale.

Rejlovs je samo slegnuo ramenima, spakovao pušku i čutke poterao konja za svojim kompanjom. Iako je bilo vedro i sa mnogo sunca, on je neprestano tvrdio da mu je hladno. Uostalom, moglo je daniima da greje, ali Montana je za njega i dalje ostajala hladna i neprijatna.

– Koje naselje nam je najbliže? – upitao je Daulera.

– Pajndejl.

– Nadam se da imaju salun...

– Bilo bi bolje da manje misliš na piće i krevet – opomenu ga ovaj.

– Trenutno mi je samo to na umu.

– Ja ipak mislim da bi trebalo da misliš na druge stvari.

– Zašto?

– Imamo goste.

Met Rejlovs se osvrnuo i ugledao peboricu jahača koji su im se približavali sa desne strane. Izgledali su prilično zapušteno, zarasli u brade i ulepljeni prašinom. Na sedlima su se videla smotana ćebad, lasa, puške, donekle pune bisage i prazne čaturice koje su odskakale od konjskih tela. Izgledali su kao neko ko dolazi sa one strane granice.

– Ko su oni, Bojde?

– Znam koliko i ti?

Dauler zategnu uzde i okrete se tako da je lako i brzo mogao da zgrabi revolver. Jer, jahači su išli pravo na njih.

Najveću pažnju privlačio je njihov vođa, u skupom kicoškom odelu, sada prekrivenom prašinom. Glava mu je bila široka i kosmata, a dugi zulufi i brkovi „obešeni” nadole davali su mu izrazito muževan, pomalo čak i surov izgled. Bio je snažan, širokih ramena i mišićavih udova, a ispod kaputa je nosio nisko pripasan opasač. Lice, odeo, šešir ovalnog oblika, čizme... sve je bilo prekriveno prašinom.

Njegovi pratioci bili su momci običnog izgleda, slične odeće i koltova u izlizanim futrolama.

Vođa je podigao ruku i zaustavio grupu.

Bojd Dauler je čekao pun opreza.

– Jedno pitanje, mister! – obratio mu se čovek i već sledećeg trenutka za tren skinuo šešir. – Zovem se Kris Hempton i zajedno sa momcima već daniima tragam za jednim tipom...

Rejlovs se promeškolji u sedlu... Prokletstvo, pomislio je, nije moguće da i oni jure Indijanca?

– Da? – izustio je Dauler.

– Možda ste ga videli? Trebalo bi da je u ovom kraju...

– I mi nekoga gonimo – odvrati Dauler i na licu mu se pojavi nešto slično osmehu.

– Vidim – dobaci Hempton kratko.

Tek tada, Met Rejlovs shvati da čovek zuri u Daulerovu lažnu šerifsku zvezdu ispod kožne jakne. Nebesa, kada ju je pre prikačio?

Čovek koji se predstavio kao Kris Hempton izgleda da više nije imao želju da se raspituje. Što se tiče lukavog Daulera, on je odmah zaključio da i

Hemptonova potera „iz ličnih pobuda” i da nema veze sa zakonom.

– Kako izgleda vaš begunac? – upitao je da bi, eventualno, izbegao raspi-tivanja o svom.

– Pa... prilično neobično: visok, tamno odelo i bela košulja, „linkoln” sa drškom od slonovače... jaše indijanskog ždrepcu.

Dauler se počesa po bradi.

– Opis je prilično jasan – kazao je. – Na žalost, nismo ga sreli. Da li je u pitanju ubica?

– U neku ruku – odvratio je Hempton okolišeći.

– Žao mi je što vam nismo pomogli.

– Ne smeta, naći ću ga ja!

– Pa, srećan lov...

– I vama... šerife! – dobaci Hempton, a onda grupa nastavi prolazeći pored njih oborenih pogleda.

Met Rejlovs je dugo gledao za njima. Nije mu bilo jasno za što ovako praš-njavi i umorni jahači ne idu u pravcu naselja da predahnu?

Hteo je da o tome porazgovara sa Daulerom, ali on je već izmicao.

* * *

Livingston u Montani nalazio se na glavnom putu za Vajoming i bio jedan od udaljenijih gradova od granice. Ipak, imao je sve što je trebalo da se umorni putnik okrepi, razveseli i u potpunosti opusti.

Recimo, u Hemptonovom salunu mogao je da proba burbon ili pak bren-di iz Topeke. Zatim bi se u Hemptonovim trgovinama snabdeo svim stva-

rima potrebnim za put. Onima koji bi potrošili više od deset dolara davali bi besplatno kutiju metaka, duvan ili pak laso.

Jednom rečju, Livingston je bio grad u usponu. Sada su najlepše i najnovije kuće nicalle dalje od centra koji je ostajao siv, prizeman i naheren, još iz doba u kome su prvi doseljenici udarali temelje novom gradu.

Malo po malo, nekadašnje srce Livingstona pretvaralo se u periferiju, dok se bolji i svetliji deo produžavao na zapad, ograđujući se metalnim i žuvo obojenim drvenim ogradama.

Najbogatiji i najugledniji među njima, postariji Džimi Hempton nije dugo tugovao zbog smrti svoga sina Dejva. Taj neradnik i kockar bio je za njega mrtav još onog dana kada se odrekao svih svojih obaveza prema porodici. A bar da mu je nagovestio naslednika – unuka. Ni to! Samo se kartao, orgijao sa sumnjivim ženama i putovao.

Njegova uzdanica bio je Kris.

A eto, on se dao u potragu za ubicom. Kao da je iskušavao sudbinu.

Uprkos sedamdesetoj koja je bila tu nadomak ruke, Džimi Hempton je stajao poput bora i koračao odlučno i energično. Bio je visok, snažne građe, odlučnog lica i sede kose koja mu je padala na ramena. Sada, usled potištenosti, uglove usana i lice brazdale su mu duboke bore. Uvek je bio elegantno obučen, a po kući se kretao u posebnom kaputu koji mu je na lični zahtev isporučila jedna od najskupljih robnih kuća iz Helene. Pušio je lulu sa jako mirišljivim duvanom i u svo-

joj velikoj kući imao poslugu koju su sačinjavale četiri sobarice, dva poslužitelja, jedan garderober i njegov lični sekretar, Vergi Ohitos. On je primao izveštaje o poslovanju trgovina i saluna, sređivao i sve ostale Hemptonove papire i bio mu „desna ruka“.

Tog popodneva, sekretar se povukao iz velike sobe za prijem u kojoj se nalazio stari sa snajom. Naime, samo je pogledao Lin, kratko se osmehnuo i tiho zatvorio velika dvokrilna vrata.

Džimi Hempton nije ni pogledao papire na stolu. Izgledalo je da ga ne zanimaju i da drema u fotelji. Što se tiče njegove snaje, ona se zaista trudila da mu u svemu ugoditi. Nebesa, pomislio je pokatkad, kako je prijatno kada o tebi brine mlada i lepa žena!

Otvorio je oči baš kada se Lin spremala da se na prstima izvuče iz sobe.

– Kuda ćeš? – upitao je.

Ona je zastala i osmehnula se.

– Mislila sam da spavate – kazala je. – Htela sam da pripremim čaj...

Stari se namršti.

– Neću čaj! Bolje ostani ovde...

– Kako vi kažete, oče.

Lagano se vratila i sela preko puta. Ni on nije govorio, već ju je posmatrao kroz poluspuštene trepavice.

I sada je bio očaran njenom pojavom kao i prvi put kada ju je Dejv doveo. Radila je u jednom salonu za šešire ili tako nešto. Delovala je ljupko i sveže kao prolećni vetar, uprkos skromnoj odeći koju je nosila. A kada se udala i odenula prave haljine, njena raskošna lepota izbila je kao izvor.

I zato njegov otac nikako nije mogao da shvati kako je Dejv više voleo karte od tako lepe i privlačne žene?

Bila je samo naizgled krhka, ali tanakog struka i privlačnih oblina. Njena nežna i svetla koža još više je isticala neobičnu lepotu njenog lica, krupne zelene oči i pune, rumene usne. Pogled joj je bio izazovan, ali istovremeno i naivan, a bujna smeđa kosa skupljena u punđu.

Jednom rečju, Lin Hempton je bila prelepa.

Iskusnom oku Džimija Hemptona nije moglo ništa da promakne; naslućivao je da njegov sin Kris ne gaji prema snaji samo rođачka osećanja. Zapažao je njegov pogled koji je nemirno lutao po njenim oblinama i sjaj njegovih očiju kada bi je ugledao.

Zapažao je i ćutao.

Naime, shvatao je i Krisa, jer u mladim danima ni sam ne bi mogao da odoli njenim dražima. Pored toga, nije mogao da kaže da je Lin dala Krisu bilo kakvog povoda, jer nikada nije primetio nijedan njen provokativni pokret ili mig, niti kazala bilo šta što bi se moglo dvosmisleno tumačiti. Naravno, svako je video da je nezadovoljna svojim suprugom Dejvom i slutio da celo njeno biće čezne za pravim čovekom. I kada je on poginuo samo svojom krivicom, činilo se kao da je intimno odahnula. Žalila ga je, ali kao da joj je u dubini duše bilo lakše. Uostalom, možda je tako nešto i očekivala posle takvog izazivanja sudbine.

Posle svega, bar naizgled je ostala tiha i dostojanstvena, pokazujući veliku želju da se ubica uhvati.

Starac se nije protivio. Odmah je okupio desetak oprobanih revolveraša i poslao ih u poteru. Kris im se svojevolumno stavio na čelo smatrajući da će, uhvati li ubicu, još više porasti u snajnim očima. Tako je razmišljao i njegov otac, nadajući da će se, kada se njegov stariji sin vrati, sve srediti i da će bogatstvo Hemptonovih ipak ostati u pravim rukama. Naravno, nije ni pomišljao da se Krisu može nešto desiti. Njegov sin je bio snažan, vešt i okretan i umeo je da se snađe.

Ponovo je zatvorio oči.

Dotle nasmešeno snajino lice naglo se promenilo. Oči su joj zablistale, a između lukova obrva se usekla mala bora.

Dvokrilna vrata su se ponovo bešumno otvorila i na njima se pojavio sekretar napregnutog izraza i rukama joj davao nekakve znake. Ona je, pak, pogledala u starca, ne verujući da je zaspao. U stvari, nikada nije bila sigurna u svekra. Njegove reakcije su bile sasvim neočekivane tako da je uvek uspevao da je iznenadi.

– Ohitos? – iznenada je progovorio stari i „zaledio” Lin i čoveka na vratima.

– Ja sam, mister Hemptone – javio se ovaj.

– Ne šunaj se – opomenuo ga je starac zatvorenih očiju – već daj to što imaš! Šta je u pitanju?

– Telegram, mister...

Tek tada stari otvori oči.

– Odakle?

– Iz Džeksona.

– Pročitaj, Lin... To je od Krisa.

Žena je lagano uzela papir, a Ohitos se bez reči povukao. Zatim se malo nakašljala i pročitala jasnim glasom.

„Dragi oče, nalazim se u Džeksonu. Kockar mi stalno izmiče za po koji sat prednosti. Sada idem za Rok Springs. Ako ga ne uhvatim, vraćam se.”

– Vraća se? – ponovila je Lin, više iznenađena nego razočarana.

– Naravno, dete moje – odvratio je Džimi Hempton. – Najzad, Dejv je ubio samog sebe, zar ne? Kris ne može mesecima juriti duhove. Uostalom, potreban je meni, a i tebi... nadam se?

– Da... Tako je kako vi kažete... – promucala je žena.

Starac ponovo sklopi oči.

– Sada možeš ići po čaj – dobacio je. – Ali ga donesi kasnije... kada se ohladi.

– U redu – promucala je lagano izlazeći i vukući po tepihu dugu ljubičastu haljinu zakopčanu do grla.

Iako je Vergi Ohitos čekao u hodniku, prošla je pored njega namrštena i besna. Sada nimalo nije ličila na onu ljupku lepoticu koja je još malopre ćaskala sa svekrom.

Ohitos ju je pratio do sobe i ćutke ušao za njom. Čim su zatvorili vrata, ljutito ga je upitala – Šta je sa Njutom?

– Tu je. Maločas je stigao.

– Da li si mu objasnio?

– Ne! To ostavljam tebi, dušo...

– Ne zovi me tako, budalo!

Hemptonov sekretar bio je mlađi čovek od oko trideset godina, lepuškast, zelenih očiju i crne talasaste kose, uvek namirisane i uredno očešljane. Bio je visok i snažan tako da su mu elegantna odela koja je naručivao sa Istoka izvanredno pristajala. Inteligentan i bistar, razumeo se u poslove što je starac i nekoliko puta javno potvrdio. Međutim, mlađi Ohitos je bio i odličan glumac, šarmantan i ljubazan, tako da je uspeo da zarobi srce lepe Line.

Iako mu se ljutito obratila, on nije odustao od pokušaja da je zagrli. Tek kada ga je nervozno odgurnula, samo se nasmešio, gotovo nečujno otvorio vrata i izašao u hodnik. Tamo se malo zadržao, a onda uveo u sobu visokog mršavog čoveka sa zatupastim cilindrom na glavi.

– To je on? – upita žena sa prizvukom podozrivosti.

– Jeste! Tomi Njuton, najskuplji revolveraš na ovoj strani Montane.

– Ne izgleda baš nešto...

– Ne brini se, molim te. Jeste da je skup, ali je zato nepogrešiv.

Njuton se bezrazložno smejučio otkrivajući snažnu vilicu i zdrave, bele zube. Imao je uzano lice, kukast nos i malu, kozju bradu koja mu je davala prilično neobičan izgled. Bio je obučen u crni kaput do kolena koji je umnogome podsećao na sveštenu mantiju i do grla zakopčan.

– Liči mi na popa... – primetila je Lin.

– To je samo prvi utisak – dobacio je Ohitos.

Što se samog Njutona tiče, on je mirno stajao i zadržano zurio u Hemptonovu snaju. Bio je dovoljno iskusan pa se uzdržao komentara, ali po njegovom pogledu moglo se konstatovati da ga je lepa Lina naprosto „oborila s nogu”.

Nekoliko trenutaka vladala je mukla tišina...

– A oružje? – upita žena sumnjičavo vrteći glavom.

Njuton ćutke raskopča veliko dugme na sredini i rastvori kaput. A tu je bilo šta da se vidi...

Na jednoj strani postave bila su pričvršćena tri revolvera različitih kalibara, a na drugoj puška sa kratkom cevi i dvogled. Bio je to pravi arsenal oružja koji se, zbog Njutonove mršavosti, jedva opazio kada se „mantija” zakopča.

Ohitos se zadovoljno osmehnuo, a revolveraš se okrete prema Lin – Gospođo Hempton, da pređemo na stvar – kazao je. – Znate, ja imam svoju cenu, a ona je pet hiljada dolara. Koga treba da ustrelim?

– Ostani kraj vrata, Vergi – dobacila je Lin sekretaru. – Ako neko naiđe...

Ovaj se bez reči udaljio.

Njuton je hitro zakopčao kaput, dok je žena prišla toaletnom stočiću i spustila se na ljupku fotelju. Polako je uzela veliku četku i provukla njome kroz kosu kao kroz najfiniju svilu.

– Treba ubiti moga devera – kazala je, posmatrajući revolverašev lik u ogledalu. – Poslednji put javio se i Džeksona i saopštio da ide za Rok Springs.

On ju je pažljivo slušao.

– Vozom se može stići brže, jer on jaše tragom i to mu usporava kretanje. Ako ga ne stignete, mister Njuton, imate priliku da ga sačekate. Meni je svejedno.

– Razumem!

Žena je otvorila malu fioku i izvukla jednu fotografiju.

– Ovo je on – kazala je pružajući je prema revolverašu. – To je fotografija sa našeg venčanja, ali je prilično jasna.

Tomi Njuton je nekoliko trenutaka posmatrao, a onda napravio pokret kao da će je staviti u džep.

– Ne, ne, vratite mi je! – pobuni se Lin.

– Oprezni ste i to mi se sviđa – odvrati Njuton sa osmehom.

– Đavo nikada ne spava – odvratila je. – Jeste li zapamtili lik?

– Jesam – rekao je i vratio joj sliku.

– Onda, krenite odmah. Neka vam Vergi unapred isplati dve hiljade. Ostatak kada donesete dokaz.

Revolveraš se lagano naklonio, bez reči uzeo od sekretara svežanj novčanica koje je strpao pod kaput i oprezno izašao u hodnik.

– Bolje je da sada odeš – dobaci Lin Ohitosu koji je krenuo prema njoj raširenih ruku.

– Niko nas ne vidi...

– Svejedno!

– Računaj da je Kris mrtav – smeškao se ambiciozni sekretar. – Tomija poznajem odavno i mogu da ti garantujem da je pouzdan kao sat.

– Videćemo – uzdahnula je Lin.

– Sumnjaš? – namrštio se.

– Želim samo da budem sigurna – odvratila je ustajući. – Sada moram da idem po čaj za starog.

– Lin? – zaustavio je. – Da li si sigurna...?

– Da?

– Mislim... sigurna si da će sve pripasti tebi?

– Hoće! – odvrati mlada žena odlučno i energičnim pokretom zabaci kosu.

– Matori mi je prilično naklonjen, to znam. Kada bude saznao da mu je poginuo i stariji sin, u potpunosti će se okrenuti meni.

– U redu, samo se pripazi; Džimi Hempton je pronicljiv i lukav. Čuvaj se da te ne pročita, draga moja.

– Mene? – upita ona podsmešljivo.

– Molim te, nemoj biti smešan... Pa neće mi biti prvi put da nekog obrlatim i okrenem ga sebi. Najpre će biti očajan, ali kada mu posvetim svu pažnju, biću mu sve. Znaš, njegova najveća želja je da ima naslednika. Ako poveruje da je tako nešto moguće... stvarno ću mu biti sve.

– Šta? Ne misliš valjda...?

– To je sve, mister Ohitos – odvrati mlada žena odlučno, dajući do znanja da je sa ovom temom završeno. – Mister Hempton vam je rekao da ujutru donesete obračun kredita.

Ohitos se ćutke naklonio i brzo izašao napolje.

Lina se naslonila na vrata i nekoliko trenutaka ostala nepomična i prilično zamišljena. Najvažnije je bilo da je njen plan počeo da se ostvaruje. Uostalom, dugo je trpela i izigravala

smernu ženu. Dolazio je dan potpunog trijumfa. Biće sve njeno! Sve, zajedno, sa Vergijem Ohitosom, ako ga tada još bude želela.

* * *

U suton sledećeg dana Šin Kalkut je prošao kroz kanjon bez smetnji. Međutim, znao je da ga Dauler još uvek prati. Iako se nije pojavljivao, njegova senka nadvijala se nad indijančev put kao kišni oblak.

Ipak je Gros Ventre ratnik odlučio da jaše dalje. Možda će imati vremena da zametne trag tek kada stigne u brda, ili će se pak, tamo sukobiti sa progoniteljima.

Predeo koji se pružao pred njim postao je sve više pust i divalj. Samo brda i pustinja i poneki ranč, tamo gde ima vode.

Kalkut je dugo mogao da trpi glad i žeđ. Njegovi gonioci mogu da uzmu ili kupe hranu uz put. Što se njega tiče, nije želeo da rizikuje.

Sve ostalo je bilo nevažno, osim njegovog cilja.

Dakle, morao je stići na vreme.

* * *

Tomi Njuton je kasno uveče sišao sa voza u Rok Springsu.

Kasnili su dva časa, jer je šerif iz Pajndejla zadržao kompoziciju. U bekstvu se nalazio bandit Majk Džastis i sve je govorilo u prilog tome da će begunac pokušati da se dohvati najbližeg puta i pobegne na jug.

Voz za Rok Springs bio je prilika za tako nešto. Ali, Majka nisu uhvatili, iako su ga čekali, a ljudi sa zvezdom bili pritajeni u svakom vagonu. Jedin koji se preznojavao bio je Tomi Njuton, ali, na njegovu sreću, to je prošlo veoma brzo. Konačno je mirno sišao iz voza i sada se nalazio na drvenom peronu, zasut ogromnim oblakom pare iz lokomotive. Bio je miran, sa oružjem pod kaputom i malom kožnom torbom preko ramena. Uzdahnuo je pomislivši da zajedničko, nestašno dečastvo sa Vergi Ohitosom i njihove lude momačke dane. Setio se kako se odjednom Vergi opametio i rešio da nastavi školovanje, dok je on terao po starom. Kasnije je čuo da mu je drug završio prava na Istoku, počeo da se bavi advokaturom i posle nekog vremena se ipak vratio u Montanu zaposlivši se kod Džimi Hemptona.

Naravno, on je pošao drugim putem; pošto nije voleo da radi, a bio veoma brz i okretan, usavršio je rukovanje koltom i počeo da iznajmljuje svoje usluge. Kada je uspešno obavio date poslove ne ostavljajući za sobom ni najmanji trag, cena mu je porasla. I tako su stvari krenule...

Sa Ohitosom se, pre Livingstona, već jednom sreo. Bilo je to u Heleni, na severu Montane kada se Vergi nalazio u nekoj vrsti potere za Dejvom Hemptonom koji se danima kockao po udaljenim mestima i učestvovao u nekoliko tuča. On je po nalogu starog Hemptona išao Dejvovim putem, plaćao dugove, sređivao stvari i činio sve da ne dođe do sudskih sporova.

Toga dana Ohitos ga je diskretno pozvao da ga poseti u Livingstonu. Ukratko mu je saopštio i razlog, odnosno, rekao mu je da mlada udovica traži poverljivu ličnost koja bi za novac obavila neki prljavi posao. Naravno, dogovor je pao.

Sada je stajao na železničkoj stanici, sa torbom punom perika, lažnih brada i brkova. I trenutno je pomoću tih pomagala skrivao svoj izgled, a onaj „pravi” bio je samo kada nije na zadatku. Naime, iz voza je izašao kao proseđi, malo poguren pedesetogodišnjak, naizgled pogubljen i rasejan. Kada se para razišla malo se zakašljao, a onda laganim korakom krenuo preko perona.

Znao je da je tek na početku i da će, kako god zna i ume, morati da sazna da li je Kris Hempton dolazio u grad ili će se tek pojaviti.

Za tren je zastao i pomislio: gde bi večeras mogli da budu petorica jahača koji su kao stranci svratili u grad?

Odgovor je bio veoma lak: ili u nekoj krčmi uz piće, ili u jedinom hotelu, u krevetu. On lično, verovao je u ovo prvo.

I zaista, uskoro je ispred jedne krčme ugledao nekoliko osedlanih konja. Iznenadeno je zastao i osmehnuo se. Zar je moguće da je tako brzo na cilju svog zadatka?

Prišao je konjima i redom ih opipao; koža im je još uvek bila mokra, što je značilo da su stigli nedavno, najviše pre pola časa. Bez dvoumljenja je pošao ka tremu. Iznutra je čuo smeh, a

čim je kročio na ulaz osetio je poznati miris znoja, duvana i jeftinog viskija.

Pre nego što je ušao, otkočio je jedan od „koltova” na levoj strani postave. Za svaki slučaj...

Onda se malo pogurio, kašljucnuo dva – tri puta i zakoračio unutra.

Čudno, pomislio je čim je ušao, nikada mu se nije desilo da tako malo traga.

Jer, Kris Hempton se nalazio unutra, licem okrenut prema njemu. Da, bio je baš, on glavom! Dobro je zapamtio fotografiju koju mu je dala lepa Lin. Osim toga, lica svojih žrtava nosio je u sebi, sve dok mu ne bi postala potrebna. Tako je i Hemptona odmah prepoznao, bez obzira što je bio prljav, zarastao u čekinjastu bradicu i prekriven prašinom.

Njegovi pratioci izgledali su isto, ali to za Njutona uopšte nije bilo čudno. Znao je da su to plaćeni revolveraši koji, u stvari, žive u sedlu.

Kratko je uzdahnio i pogledao oko sebe: nalazio se u krčmi kakvih je bilo na stotine: nabacani stolovi, malo svetla i mnogo dima, prljava zavesa na separeu u kome se nalazio sto za kartanje.

Petorica iz Livingstona držali su čaše u rukama, ali su sa podozrenjem odmerili svakoga ko je ušao u salun. Međutim, Njuton im nije bio zanimljiv, pa su ga samo ovlaš odmerili. Bilo je očigledno da očekuju nekog drugog...

Njuton je došepao do šanka.

– Ovo nije mesto za vas, oče. – dobio mu je barmen, momak lepuška-stog lica i visokog čela.

– Kako? – trže se on i tek onda se seti da je maskiran. – Ja... nisam ja pop, mladiću – odvratio je i nalaktio se na šank. – Ja sam mormon.

Rekavši to, odmerio je pogledom Krisa Hemptona koji mu je ličio na umornog i bezvoljnog čoveka kome je dosta i potere i bezuspešnog jahanja.

– Mormoni ne piju – kazao je barmen. – Oni su pobožni ljudi...

– Ja i jesam pobožan – odvrati Njuton prekrstivši se. – No, morao sam da svratim na čašu vode.

– Na ulici je pumpa...

Njuton nervozno žmirnu.

– Ja sam specijalni mormon – odvratio je tiho. – Hoću da pređem u nezna-božačku veru...

– Zbog čega?

– Zbog cura.

Mladić se zabezeknu; sada je iskreno zurio u neobičnog gosta, ne znajući šta da misli. Prvo je bio ubeđen da je sedokosi stranac ozbiljan. Ali sada...

– Onda vodu? – upitao je samo da prekine neprijatnu tišinu.

– Da! Iz one boce – dobaci „sveštenik” i pokaza prema viskiju.

Momak u čudu zavrte glavom. No, nije prestajao da bude ljubopitljiv.

– Odakle dolaziš, stari? – upitao je.

– Odande... – odmahnuo je rukom i pokazao prema severozapadu.

– Pregazio si reku Vind?

– Vraga! – smejučio se Njuton. – Preleteo sam je!

– Zar? A kako to?

– Opelješio me je jedan kockar, pa sam posle bio lak kao pero.

Momak se nasmeja.

– Kockar? Da nije...? – za tren je pošaptao, a zatim se uozbiljio i pogledao prema ljudima iz Livingstona. Izgledalo je kao da se nečega prisećao.

– Gde se to dogodilo? – i dalje se interesovao mladi barmen.

– Nije važno. Dogodilo se i tačka! Šta je s tim viskijem?

– Neko ovde isto traži jednog kockara – promrmljao je mladić i stavio čašu ispred maskiranog revolveraša.

– Ko? – upita on „radoznalo”.

– Oni tamo – odvrati momak i pokazao prema Hemptonu.

– Nadam se da to nije isti – namršti se Njuton.

– Zašto?

– Jer hoću da ga smaknem lično. Tu prokletu varalicu! Samo, ne verujem da su isti. Kakav je taj njihov?

Barmen slegnu ramenima.

– Kažu: visok, u crnom odelu i beloju košulji, pištolji sa belim drškama.

Njuton živnu.

– Tako? – kratko je procedio.

Mladić nije prestajao da ispituje.

– A kakav je bio tvoj? – želeo je da zna.

– Debeo, pokvaren... mali... Prava svinja!

– Tako dakle? A kako misliš da ga ubiješ? Pogledom?

– Pa... naći će se nešto. Možda će mi i Gospod pomoći.

– Hoće, ako je kalibra 45.

Njuton nije odgovorio, jer je odsutno gledao prema Krisu Hemptonu i njegovim prijateljima. Jedna misao pala mu je na pamet i sve ga više obuzimala. Zato je iskapio viski ni ne trepnuvši.

– Naspi još jedan! – kratko je naredio barmenu.

Zatim je uzeo čašu i poneo je prema Hemptonovom stolu.

* * *

Kris nije ništa primećivao, sve dok mu tamna senka nije pala preko čizama. Bio je zamišljen, miljama daleko, kod žene koju je priželjkivao kao nikada do tada. Začudo, prvi put je počeo da razmišlja o tome koliko je njegova veza sa snagom zaista čvrsta. Sada, kada je nekoliko dana bio odvojen od nje, morao je da razmisli da li se kod nje uopšte radi o nekim osećanjima...

Podigao je pogled ispod gustih obrva i ugledao mršavog, povijenog čoveka sede kose, ali mladolikog izraza. Bilo je očigledno da nije slučajno zastao.

– Nešto si hteo? – brzo je upitao.

– Razgovarao bih sa vama.

– O čemu?

– Nasamo!

Hempton se namršti.

– Ja ništa ne krijem od svojih ljudi – odvratio je bezvoljno.

– Onda ništa – odvratio je Njuton, već spreman da se okrene.

Lukavi revolveraš postigao je šta je želeo. Hemptonova radoznalost bila je probuđena, a to mu je i bio cilj.

– Čekaj! – pozvao ga je Kris. – Ko si ti?

– Ni ja vas nisam pitao ko ste – slegnu Njuton ramenima. – Ali... barmen mi je malo pre pomenuo da jurite nekog kockara...

– Video si ga? – povika ovaj nestrpljivo, ustajući sa stolice. – Ovde?

Ovaj se nakašlja.

– Nisam siguran da je on, ali...

– Šta to treba da znači? – smrknu se Hempton.

– Pa... barmen je rekao da gonite tipa u crnom odelu, beloј košulji i sa koltovima sa drškama od slonovače?

– Da!

– To je prilično mršav opis – otegnuto je zaključio Njuton. – Imate li da dodate još nešto? Ima li vaš čovek sivoplave oči? Da li jaše indijanskog mustanga?

– To je, to je! – uzviknu sin Džimija Hemptona, a oči mu blesnuše. – Već sam mislio da ga nikada neću uhvatiti! Znaš li gde je sada?

– Video sam nekog sličnog ovde.

– Gde?

– U drugom salunu.

– Mi smo prošli svuda i nismo ga zatekli. Kako to da ga ti prepoznaš?

Lukavi Njuton se isceri.

– Možda sam i ja imao nešto sa njim.

– Pokaži nam! – zatražio je Kris Hempton.

– Ne pada mi na pamet – odbi ovaj.

– Kako?

– Prvo, ne želim da se nađem između dve vatre pošto je tip opasan. I to više nego što i možete da zamislite. A drugo...

– Šta je to drugo?

– Hoću nagradu za obaveštenje.

Kris ga prezrivo odmeri.

– Platiću – kazao je posle kratkog razmišljanja. – Ali, prvo da vidim da li je to on. U redu?

– Nema problema, mada je tip opasan i prilično podozriv. Biće manje sumnjivo ako pođemo samo nas dvojica – predložio je Njuton.

Hempton se kratko dvoumio.

– U redu! – odvratio je ustajući i pritom dao znak momcima da ostanu tamo gde su. – Brzo se vraćam.

Ćutke su izašli na poluosvetljeni trem.

Napolju je sve išlo Njuton na ruku: konj u blizini, mračna strana ulice, opusteli tremovi u prohladnoj večeri punoj zvezda...

A široka Hemptonova leđa su prosto mamila.

– Ako je to onaj koga tražimo – dobacio je preko ramena – dobićeš pedeset dolara.

Njuton se u sebi nasmeja: šta je bednih pedeset dolara u poređenju sa pet hiljada koje ga čekaju? Lagano je zavukao ruku pod kaput i: kratka puška ili revolver?

Razmišljao je veoma kratko. Doduše, možda je kolt manje glasan, ali skraćena karabinka je tri puta efikasnija. Zato je lagano obuhvatio vrat kundaka i izvukao oružje.

Upravo su se nalazili u prolazu između ugla saluna i prodavnice.

Kris Hempton je čuo iza sebe poznati zvuk i osetio kakao ga prolaze ledeni žmarci. Zastao je, a cev Njutonove puške dodirnula mu je leđa.

– Šta hoćeš? – procedio je.

Ovaj ga uhvati za okovratnik i uvuče u mrak.

– Ne mrdaj... ili ću te razneti ovim topom!

– Šta hoćeš? Ako nameravaš da me opljačkaš...

– Ne. Nameravam da te ubijem – kazao je mirno, kao da naručuje viski u salunu.

– Pucaćeš mi u leđa?

– Meni je svejedno kako ću te ubiti – dobacio je revolveraš cinično. – Glavno je da te nema.

Hempton je grozničavo razmišljao pitajući se kako da nađe izlaz iz neočekivane situacije. Kako je mogao tako da se upeca? Da naloži momcima da ga čekaju, a on lakoverno krene ka nepoznatom...

– Ko si ti, do đavola? – upitao je.

– Zovem se Tomi Njuton – predstavio se ovaj. – No, to nije važno. Žao mi je, ali moram da te ubijem...

– Tomi Njuton? – ponovio je Kris. – Čuo sam za tebe... Plaćeni ubica, zar ne? Hm... neko te je poslao... Ali ko?

– Ne odajem imena svojih poslodavaca – odgovori Njuton i maši se oružja.

– Blefiraš! – dobaci Hempton. – Pucanj će čuti polovina Rok Springsa.

– Dok neko ne dođe i ne nađe te, ja ću već biti daleko. Šta je, znojiš se? Pa, verujem kako ti je. I nemoj se truditi da me uspavaš pričom. Ništa ti neće uspeti, jer nema spasa.

I zaista, ulica je bila potpuno pusta.

– A što se tiče kockara – dodao je Njuton zatežući obarač – znam koga jurite. I kažem ti da bi bilo loše po sve

vas da ste ga sustigli. To je Dok Holidej.

– Šta?

– U svakom slučaju, smrt pre ili posle zakuca na naša vrata, Krise Hemptone.

Bogataš iz Livingstona se trže.

– Dakle, i ime mi znaš? – progundao je ljutito. – Ah, da mi je znati ko ti je platio? A sada... šta čekaš? Završavaj svoj prljavi posao!

Njuton iznenada oseti u vazduhu dim cigare. Dolazio je odnekud i za tren mu se uvukao u nozdrve. Da li mu se to činilo ili...

Morao je da požuri.

– Zbogom, mister Hemptone – kazao je ozbiljnim glasom. – Pozdravlja vas...

Nije stigao da završi. Naime, pre nego što je povukao obarač, preko glave mu je poleteo mali, užareni predmet. Napravio je blag luk i pao kraj Hemptonovih čizama.

Bio je to žar cigarete!

Dakle, onaj miris... Nikako nije bio slučajan.

Onda je tišinu noći narušio hladan, neumoljiv glas iz tame.

– Spusti to oružje! – naredio je neko.

* * *

Tomi Njuton je sačuvao hladnokrvnost. U svakom slučaju, nije se isplatio da okreće cev od Hemptona i gubi poziciju.

Ali, nepoznati glas je bio neumoljiv.

– Šta je, nećeš da poslušаш? – upitao je. – Više voliš da dobiješ metak?

– Ne! Ma ko da si, skloni se!

– Tvoj problem – ponovo je dobacio glas, a onda se začuo hitac.

Već sledećeg trena, kratka puška izletela je iz Njutonovih ruku kao igračka!

Pogoditi oružje u mraku i sa tolike udaljenosti – to je mogao samo đavo u ljudskom obliku, pomisli Hempton zabezeknuto. Ali, čim se pribrao, skočio je i pogodio Njutona pesnicom u lice. Ogorčen i ljut, nije dočekao da revolveraš padne, nego je počeo da ga udara.

Kada se prvi bes stišao, iznenađeno je shvatio da je još živ. Nije stigao da pomisli na bilo šta kada se iz mraka pojavio čovek koji je pucao. Bio je to visok čovek u crnom koji je u ruci držao „linkoln” sa belom drškom.

Dok Holidej!

Bila je to noć puna iznenađenja. Čovek za kojim se danima vukao sada se pojavio i spasao mu život! Da li je znao koga spasava? Ili je to za njega bilo svejedno? Da li će ga prepoznati?

Pucanj nije ostao nezapažen.

Prvi su izleteli Hemptonovi momci iz saluna, a onda i neki drugi ljudi iz okolnih kuća.

– Šta se desilo? – pitao je trbušasti čovek sa zvezdom na kaputu. Tako brzo se stvorio iza Hemptona i Doka da se činilo kao da je iznikao iz zemlje. – Ko je taj dole? Da li je mrtav?

– Nije! – odvratio je Kris.

– Nije? A zašto onda leži?

– Prestravio se.

– Od čega?

– Od moje ruke, šerife! Bila je to šala, mi smo prijatelji iz Livingstona.

– A ko je pucao?

– Ja – odazva se Holidej. – Slučajno...

– Čudni odgovori... – mrštio se debeljko. – Jedan pada od straha, drugi puca bez veze, a meni se pričaju neke bajke...

– Šerife – dobaci Holidej učitivo – nikome se ništa nije desilo i mislim da ne treba praviti gužvu. Najbolje će biti da se razidemo.

Čuvar ga je zainteresovano odmerio, a onda zaključio da je nepoznati džentlmen u pravu.

– U redu – prihvatio je. – Raziđite se! – naredio je okupljenim ljudima.

Radoznalci su se bro razišli i pored revolveraša koji je ležao, u mračnom prolazu ostali su samo Holidej, Kris Hempton i njegova četiri čoveka.

– Ovoga odnesite u sobu – naredi Hempton svojim ljudima pokazujući na Njutona. – Prvo ga osvestite, a onda ga držite na oku.

Momci bez reči poslušашe i uskoro dva čoveka ostadoše sami.

– Čini se da niste ni bežali od mene – javio se Kris.

– Nikada ne bežim – odvratio je Džordžijanac. – Tu sam. Šta je na redu?

Ovaj slegnu ramenima.

– Ništa ne shvatam. Nije mi jasno otkuda ste se stvorili ovde baš u odlučujućem trenutku?

– Slučajnost – odvratio je Dok. – Možda ste primetili da u životu mnogo toga zavisi od slučaja.

– Na moju sreću... – uzdahnio je Kris. – Ovaj... drugi deo potere će verovatno stići u zoru. Sačekaću ih i raspustiti. A onda se vraćam u Livingston, živ i zdrav.

Holidej je ćutao.

Ramena Krisa Hemptona bila su čudno opuštena, a glas bezbojan. Činilo se da razmišlja o nečem sasvim drugom. Možda baš o tome čije je uputstvo sledio Tomi Njuton kada je došao čak ovamo kako bi ga likvidirao.

Ko je mogao da zna gde se nalazi, osim onih najbližih?

Ko?

I ne sačekavši da Dok kaže bilo šta, mahnio mu je rukom u znak pozdrava i krenuo prema salunu.

* * *

Soba u kojoj se nalazio bila je u mraku. Nije ni palio svetlo. Prijalo mu je da sedi u tami i lagano ispija bocu brendija.

Dole, u prizemlju saluna ljudi su tek počeli da izlaze u noć. Ali, njemu se nije ostajalo. Uprkos stolovima za kockanje i raspoloženim igračima, pošao je u sobu.

Promena mesta nije mu donela ništa interesantno. Naime, Vajoming, Teksas ili Kolorado nisu se mnogo razlikovali od Montane ili neke druge države na zapadu. Ako su predeli i bili drugačiji, ljudi i njihove naravi bili su

svuda isti. Ovde je jedina promena bila to što ga ljudi nisu poznavali ili što je samo mali broj njih znao, odnosno čuo za njegovo ime.

A to je bilo pravo olakšanje.

U jednom trenutku čuo je bat koraka u hodniku, otvaranje susednih vrata, a zatim trupkanje čizama u susednoj sobi. Dvojica, pomislio je, i odjednom, bez ikakvog vidljivog razloga, osetio da ga obuzima neki osećaj pojačanog opreza. Zatim je ugledao kako mutna svetlost prodire u tamu noću i začuo škripanje prozora. Posle toga javio se nečiji grub glas.

– Hej, zatvaraj to! Hladno je!

– Samo malo, ovde je zagušljivo kao u štali.

Dok otpi gutljaj brendija i nastavi da osluškuje. U ovoj divljoj zemlji gde je život često zavisio od beznačajnih pojedinosti, valjalo je znati šta se događa u susednoj sobi. I zato je sa dosta pažnje osluškivao malo prigušene, ali ipak jasne glasove.

– Sve je tu – kazao je onaj koji je otvorio prozor.

– Kad samo pomislim na sneg i vetar...

– Snega nema – odgovorio je prvi glasno tako da je Holidej mogao da ga čuje bez ikakvog naprezanja. I možda bi i prestao da se bavi razgovorom iz susedne sobe da mu pažnju nisu privukle sledeće reči – A Indijanac? Doka ćemo da mu gledamo u pete?

– Dok bude trebalo.

Dok ispi ostatak brendija i odmah pomisli na ono što se nedavno desilo u Pajndeju...

– Ovde je sve što nam treba za dva dana – nastavio je prvi glas. – Kafa, sušena govedina, duvan, pasulj, četurice sa vodom, kutija sa mecima...

– A cebad?

– Imamo četiri!

– Oh, trebalo bi mi bar dva puta toliko! Srećom, uzeo sam krzneni kaput. Malo je iznošen, ali će moći da posluži.

Zatim je nekoliko trenutaka vladala tišina.

– Kada krećemo?

– Rano ujutru. Za dva dana vratićemo se kao milioneri.

– Zaista?

Do Holidejevih ušiju doprlo je zadovoljno cerekanje. Očigledno da je razgovor o bogatstvu povratio raspoloženje onom zimogrožljivom. Onda je opet zavládala tišina, a zatim se čulo škripanje kreveta.

– Hej, zar nećemo dole? – upitao je zimogrožljivi.

– Gde?

– U salun!

– Potrebno nam je dosta sna, Met.

Holidej je tako saznao ime jednog suseda.

– Ne brini za mene. Ja ću otići na pola sata, samo da...

– Ne ideš ti nikuda! – odsekao je onaj drugi, očigledno naredbodavac.

– Do đavola, Bojde, pa stalno sam mislio samo o tome! Da sednem u gužvu, popijem koji viski i pošteno zagrlim neku žensku...

– To ćeš kada se vratiš.

– Ja nisam golobrađi klinac! – pobunio se ovaj.

– Ne brbljaj! Neću da ti se razveže jezik, pa da laneš i ono što ne treba. Razumeš?

– Prokletstvo! Toliko sam čekao da se dokopam krčme i grada, a ovamo... Čuj, Daulere, mogu da izdržim još dan i noć, ne računajući ovu. Posle ću da se ogrejem sa bar dve cure u postelji i onda...

Onda je zavládala tišina, a posle izvesnog vremena svetlost je prestala da probija tamu noći. Još uvek sedeći, Holidej zapali jednu od svojim mirišljavih cigara i zatvori oči.

U oblacima dima iskrsnulo je ponosno lice Šina Kalkuta.

Dileme nije bilo: ljudi iz susedne sobe gonili su Indijanca. Odmah zatim setio se i imena koje je Kalkut pome-
nuo: Bojd Dauler.

* * *

Jahač na najvišoj steni pogledao je prema brežuljcima koji su se, gledajući na zapad, gubili u modrini novog dana. Na desnoj strani Zelena reka je lenjo vijugala, gubeći se u daljini. Tamo dalje u dolini, nizali su se veliki moćni kaktusi koji su podsećali na okamenjene vojnike na večnoj straži.

Sa leve strane pružao se visoki kanjon.

Šin Kalkut potera vranca padinom: iako je išao lagano, pod kopitama životinje počelo je da se odronjava sitno kamenje koje je sa sobom povlačilo prašinu i sasušeno granje.

Pregazio je reku na najužem delu i neko vreme išao uzvodno kako bi

izbio na kamenito tle gde se tragovi nisu mogli lako naći.

Naravno, nije gajio iluziju da će Bojd Dauler odustati. Naprotiv, bio je ubeđen da će ga stići kad tad. Ali, to nije mogao da promeni. Pomislio je na noć koja nailazi, noć punog meseca koja će označiti kraj njegovog puta.

Pogledao je u nebo. Nekoliko lešinara prhnulo je iz doline koju je polako napuštao. Znao je da ih je nešto uznemirilo...

Već drugi put toga jutra izvukao je „kolt” kao da još uvek nije mogao da poveruje u gorku istinu: naime, ostala su mu još samo dva metka!

Ostatak je potrošio usput loveći divljač kako bi se prehranio.

Sada je imao samo dva kuršuma i nož za pojasom. Ništa više!

Izašao je na drugu obalu, obrisao tragove, a onda se u luku vratio nazad. Hteo je da proverí da li ga neko prati ili su se, pak, grabljivice uplašile nekog prerijskog mesoždera. Išao je lagano vodeći konja za uzdu: izvanredno razvijena čula, a posebno oštar vid omogućavali su mu da otkrije svako kretanje po tlu ili grmlju.

Pribijen uz kamene ploče naslagane jedna na drugu, Kalkut je zaključio da je njegova prednost svedena skoro na nulu. Bili su mu za petama, tako blizu da mu se činilo kako im oseća dah...

Njegova prednost u vremenu istopila se, jer je vranac koga je jahao polako, ali sigurno malaksavao. Životinja je dala sve od sebe, ali put je bio suviše iscrpljujuć.

Bio mu je potreban konj.

Onda mu se učinilo da mu se sreća osmehnula. Naime, potera se izgleda razdvojila i krenula obema obalama Zelene reke. Obalom na kojoj se on nalazio, jahao je mršavko klempavih ušiju u dugom zakopčanom kaputu. Preko jabuke sedla držao je pušku, verovatno zategnutog oroza.

Umesto da gleda pred sebe, jahač je kružio pogledom ivicama stenjaka. Sigurno ga je tako savetovao sam Dauler. Taj lisac je znao šta može da očekuje: jer, po ovakvom terenu tragovi na tlu bili su varljivi. Trebalo se pouzdati samo u oči.

Nečujno kao puma, Gros Ventre se sa glatke površine stene prebacio na peskoviti deo. Sada je mogao samo da čeka.

Dole, Met Rejlovs kao da je uhvatio Indijančevu misao. Njegov konj je zastao i nekoliko puta zatresao grivom. Lupež je podigao glavu i stavio kundak pod mišku. Onda je pogledao na drugu stranu, ali Daulera nigde; kao da je propao u zemlju.

– Do vraga, gde se izgubio? – glasno se zapitao Rejlovs. Odmah potom obuzela ga je drhtavica: ovoga puta nije bilo od hladnoće, nego od iznenadnog saznanja da je sam. A dogovorili su se da budu blizu i da se vide...

Šin Kalkut mu se približavao, idući kao senka od drveta do drveta. Sve u njemu bilo je zategnuto ka struna; nervi, mišići pa čak i misli.

Predeo je prekrila neobjašnjiva tišina.

Iako nije znao sa koje strane, Met Rejlovs je predosećao opasnost. Raz-

mišljao je da li da nastavi dalje ili skrene prema reci. Još jednom se dobro zagledao nadajući se da će spaziti Daulera. I opet ništa...

A onda... Kao da je tačno iznad sebe osetio nečije prisustvo. Bilo je to nešto što se nadnosi nad njim i preti da ga zgrabi za vrat.

Naglo se okrenuo, baš u trenutku kada mu je u susret poletelo snažno i mišićavo Indijančevo telo. Nije stigao da okrene pušku, pošto je odmah zatim osetio žestok udar i sleteo sa sedla na zemlju.

Otkotrljali su se nekoliko metara u stranu: počela je borba, ali je u tom nerazmrsivom klupku punom udaraca, uzdaha i borbenih zamaha Šin Kalkut bio neuporedivo jači. I uskoro su se oba Indijančeva kolena našla na Metovim mišićima. Mladi ratnik je s prezirom odmerio protivnikovo blede lice. Začudo, u očima mu se nije mogao prepoznati blesak smrti.

– Kalkutu je potreban konj – kazao je kratko.

– A ja? Ubićeš me...?

– Gros Ventre ratnik nije ubica – kazao je, istrgao Metov revolver i bacio ga među stene. Zatim mu je vešto skinuo opasač i stavio ga sebi na bedra. Ništa ne govoreći, lagano je ustao.

Onda se sa strane začuo jasan šum; iako je reagovao munjevito i dohvatio svoj kolt, Kalkut se već nalazio na nišanu.

Avetinjsko lice Bojda Daulera izronilo je iz žbunja poput duha. Cev puške bila je uperena tačno u Indijanca: i

nije nimalo podrhtavala, iako je lupež polako prilazio.

Rejlovs se podigao na laktove i odahnuo.

– Do đavola, gde si bio? – povikao je ljutito. – Ovaj crveni kojot zamalo me nije...

– Ubio? – podsmehnu se Dauler. – Pa, nije baš tako izgledalo.

Gros Ventre je ćutao i posmatrao. Sada mu nije ni palo na pamet da se obračunava, što bi u drugim situacijama i učinio. Za njega je najvažnije od svega bilo da stigne živ u brda Indijanskih planina.

– Dobro si to izveo, Met – dobacio je Dauler.

– Izveo? – ponovi ovaj zapanjeno otresajući prašinu sa odela. – Šta time hoćeš da kažeš?

– Pa... poslao sam te kao mamac.

– Štaa? I to mi sada govoriš?

– Da sam ti rekao ranije, bio bi sumnjiv... Ovako si to baš lepo izveo.

– Izveo? Mogao mi je vrat slomiti kada je onako skočio!! Mogao me... zaklati! Mogao je... grom i pakao, gde si ti bio sve vreme?

– Iza tebe.

– I sve si video?

– Naravno! Trebalo je da budem siguran da li smo mu blizu ili je uspeo da umakne. Pretpostavljao sam da će mu trebati odmorniji konj. I nisam se prevario.

– Pakao! – huktao je Met Rejlovs. – Od sada se ne odvajam od tebe! Ni za živu glavu!

– Više neće biti opasnosti – kazao je i puškom pokazao Kalkutu da po-

digne ruke. – Najbolje je da krenemo zajedno, Indijanče – dobacio je.

– Kuda?

Dauler se iskezio kao da je čuo dobar vic.

– Znaš ti dobro kuda – rekao je. – Kod mene ne vredi da se praviš lud.

Lice mladog Gros Ventre ratnika bilo je potpuno bezizražajno.

– On te ne čuje – dobacio je piskavo Rejlovs.

– Čuje – potvrdio je Dauler. – Meni je dosadilo da celim putem buljim u zemlju i pratim tragove. Ovako je lakše, Gros Ventre.

– Kalkut ne razume – odvratio je Indijanac.

– Krenimo! – naredio je Dauler. – Mene tvoje groblje ne zanima, već samo neke sitnice u njemu.

– Bledoliki čovek tamo ne može da uđe – usprotivio se Kalkut.

– Zašto?

– Veliki Duh to ne dozvoljava.

– A ja ti kažem da se ne bojim tog duha – kazao je lupež. – Ako se pojavi, puškom ću ga po zubima!

– Bledoliki je lud. Gros Ventre ga neće povesti.

– Moraće.

– Gros Ventre samo može umreti.

– Znam i to. Ali, ti nemaš mnogo vremena, Indijanče. Znam da moraš stići živ. A pošto si jedina osoba koja zna ulaz u grobnicu, ići ćemo sa tobom.

– Bledoliki ne može tamo – tvrdo glavo je ponovio Kalkut.

– Tvrđ je kao mazga – dobacio je Rejlovs i okrenuo se prema svom par-

tneru. – Uzalud ga nagovaraš, Bojde. Ništa ga neće ubediti da promeni mišljenje.

– Onda ćemo čekati da se predomisli – slegnu Dauler ramenima.

– Sigurno će ugrabiti priliku da nam pobegne!

Dauler se ponovo iscerio.

– Baš si se nagutao straha, Met – rekao je. – Ali ako misliš da je toliko opasan, prostreli mu jedno koleno i sve će biti u redu.

Met Rejlovs klimnu glavom.

– Ta ti je dobra – dobacio je. – Ja bih mu smrskao oba!

– Može da iskrvari – konstatova Dauler posle kraćeg razmišljanja. – Ako se to desi, onda neće moći da jaše. Zato samo jedno, Met!

Ovaj je otkočio pušku, bolje je namestio i nanišanio.

– Bledoliki sa ušima kao u zeca ne bi trebao da puca – polako je izgovorio Gros Ventre.

Nastao je tajac.

Rejlovs je skrenuo pogled prema Dauleru, ne shvatajući.

– Šta on to priča? – upitao je.

– Zagovara te – podsmehnuo se lupеž. – Ako ga počneš slušati, skočiće ponovo na tebe i zaklaće te.

– Vraga! – ljutnuo se Rejlovs i ponovo nanišanio.

– Ja sam rekao – odvratio je Kalkut i podigao ruku. – Ovo je zemlja mojih predaka! Šin Kalkut ne može umreti!

– Videćemo! – razbesneo se Rejlovs i opalio. Međutim, uradio je to brzopleto i promašio.

– Ja sam rekao! – podrugnuo se Gros Ventre neustrašivo i prekrstio ruke na grudima.

– Daj ja ću! – odgurnu ga Dauler i podiže cev. No, još jednom je pogledao nepomičnog Indijanca i pokušao da ga ubedi.

– Nije mi jasno kako ćeš biti čuvar svete grobnice ako si ćopav ili blizu smrti? – dodao je. – Zar se nećeš predomisliti? Dajem ti još jednu šansu!

Ali, Gros Ventre je ćutao i gledao ga direktno i bez straha. U njegovim sivim, olovnim očima mogao se pročitati samo beskrajni prezir.

– Bledoliki čovek sa glavom mrtvaca je pokvaren kao i meso koje je davao mojim ratnicima od kog su se razboljevali i umirali...

– Bolje zaveži, Indijanče. Ja čekam tvoj odgovor.

Gros Ventre je gledao nekuda preko njegove glave i kao da se nečemu osmehivao. Da li je to bila neka molitva pred pucanj? Ili posebno obraćanje Manituu?

– Pucaj, Bojde! – dreknuo je Rejlovs.

– Dobro došao, „Munjevita ruko” – pozdravio je Kalkut nekoga iza njih. – Gros Ventre nikada neće zaboraviti da si mu dva puta spasao život.

Met Rejlovs se namršti.

– Zar je poludeo?

– Blefira – zaključio Dauler namrštivši se i počeo da pritiska okidač. – Misli da ćemo nasesti na taj stari trik...

– Nije trik! – odjeknu iza njih glas poput zveketa noževa.

Met Rejlovs se zagrcnu.

* * *

– Bacite oružje!

Dauler je prebledeo i očigledno se kolebao. A onda...

– Na njega, Met! – povikao je okrećući se.

Pogledali su prema zaravni na kojoj je poput spomenika, stajao sivi ždrebac, a na njemu čovek u crnom.

Kako se tu stvorio?

Kako je moguće da ga nisu ni čuli ni zapazili? Prikrao se poput sablasti dok su se oni natezali sa Indijancem...

Bojd Dauler je padajući potegao revolver, dok je Met Rejlovs unezvereno skrenuo cev na tu stranu.

Čovek iz Džordžije je malo podigao ramena tako da su mu se krajevi plašta razgrnuli i otvorili put niklovanoj cevi legendarnog „linkolna”.

Sevnulo je, pa odmah zatim zagrmelo! Kalkut je izbrojao tri pucnja; dva je opalio Holidej, a jedan Dauler. Onda je odjeknuo i četvrti. Taj je stavio tačku na lupežovu borbenost odbacivši mu daleko revolver, u gustiš.

Zatim se sve umirilo.

Met Rejlovs je po drugi put toga dana ostao bez puške, a Daulerova šaka je neznatno krvarila.

Čovek u tamnom odelu poterao je konja napred.

Kalkut se nije potrudio da pokupi izbijeno oružje. On je gledao u Holideja i čekao. Iako mu je lice bilo potpuno mirno, u očima mu je blesnulo nešto nalik na poštovanje i divljenje.

– Da li je put „Munjevite ruke” isti kao i moj? – upitao je glasno.

– Naravno da nije – odvratio je koc-kar i sjahao. – Slučajno sam čuo razgovor ova dva lupeža u Rok Springsu.

– I pošao si za njima da mi pomogneš u nevolji.

– Recimo da sam pošao da ih onemogućim da učine zlo.

– „Munjevita ruka” je prijatelj Indijanaca – kazao je Kalkut.

– „Prijatelj” je velika reč. Mnogo puta sunce obiđe svoj krug pre nego što se to dokaže – odgovorio je Dok.

– U svakom slučaju, nisi neprijatelj. Kalkut to neće zaboraviti.

Pogledao je u nebo kao da procenjuje vreme koje mu je ostalo do brda Indijanskih planina. Po njegovom izrazu se činilo da ga ima dovoljno. Onda je skupio sve konje i za sebe odabrao onog Daulerovog. Zadržao je i rezervnog, sa hranom i ćebadima. Preostala dva je nameravao da potera malo dalje i pusti u preriju.

– Moj put je tamo – pokazao je rukom na sever. – Hoće li „Munjevita ruka” da mi pravi društvo?

Bila je to čast koju pre Holideja niko nije doživeo. U stvari, Kalkut ga je pozivao da zajedno odu do grobnice. Ako je i imao hiljadu izgovora da odbije njegovo društvo, sada su se oni istopili kao sneg na suncu. Odbiti tu ponudu, bila bi uvreda koju bi Gros Ventre do kraja života nosio u srcu.

– U redu. Samo deo puta – kazao je.

– Ono dalje te ne interesuje? – upitao je Kalkut.

– Rekao sam ti već...

Dauler je trljao svoju povređenu šaku, slušao razgovor i naprosto kipteo od besa.

– Ko si ti? – upitao im je shvativši da stranac odlazi sa Indijancem.

– Ko sam ja? – ponovi Dok mirno. – A zašto te to interesuje?

– Zato što hoću da zapamtim tvoje prokletu ime kako bih mogao da te gonim do kraja života! – procedio je ljutito, gušeći se od mržnje.

– Možda bi ti to preselo – dobaci Džordžijanac, a na licu mu zatitra nešto slično osmehu. – Ali, ako ti je toliko stalo, reći ću ti. Ja sam Džonatan Holidej, mada me svi zovu Dok Holidej.

I Dauler i Rejlovs su zapanjeno zurili u njega ne izgovarajući ni reč.

I dok su se jahači lagano udaljavali sa njihovim oružjem i konjima, Met Rejlovs se na kolenima dovukao do Daulera.

– Šta sam ti rekao? – zaškripao je izmenjenim glasom. – Sada imamo i prokletog revolveraša na vratu! Mislim da je bolje da odustanemo!

– Budalo! – obrecnu se Dauler sa prezirom u glasu. – Tek sada sam odlučniji da nastavim! A ti možeš da odeš ako si napunio gaće.

– Kako? – smrknu se Rejlovs. – Skaćući na jednoj nozi?

– Znam jedno mesto gde nas čekaju konji i oružje, ne brini.

Rejlovs sa uzdahom osmotri okolni predeo.

– Čini se da si dobro udario glavom – promrmljao je. – Ja ne vidim ništa

osim kaktusa, stena i brda. Da to mesto nije pod zemljom?

– Ti ćeš biti pod zemljom ako se ne podigneš i počneš da hodaš! – ciknu Bojd Dauler, koji se posle kratkog šoka brzo povratio. – Uspećemo ako me slušaš, videćeš!

Rejlovs klimnu glavom, mada je prvi put otkako su zajedno, bio iskreno ubeđen da Dauler nije u pravu.

* * *

U velikoj spavaćoj sobi Džimija Hemptona u Livingstonu utrnula je sveća.

Starac je legao prilično kasno; naime, toga dana je očekivao telegram od Krisa, ali je sve bilo uzalud. Mimo običaja zadržao se duže u trpezariji posmatrajući snaju i nešto razmišljajući. No, po izrazu njegovog lica niko nije mogao dokučiti o čemu se radi.

Lin je ponela sveće u sobu i sačekala da stari legne. Onda je namakla zavesu, ugasila svetlo i tiho i oprezno se prošetala po sobi.

Posluga se povukla u svoje odaje, a ona je otpustila sobaricu oko sat ranije. Vodila je računa o tome da sve bude u redu pošto joj je Ohitos napomenuo da bi Tomi Njuton mogao stići večernjim vozom.

Tiho je uzdahnula i otvorila prozor da se nadiše svežeg vazduha. Lampa na noćnom ormariću prigušeno je svetlela, a sve okolo je mirisalo na jak, razdražujući parfem, svojstven ženama površnog ukusa.

Raščešljala je kosu i svukla haljinu, ostajući u dugoj, prozirnoj spavaćici. Zadovoljno je pogledala obrise svoga tela u ogledalu i jedva primetno se nasmešila.

Onda je začula tiho kucanje na vratima: tri puta u jednakim vremenskim razmacima. Bio je to Vergi Ohitos, a kucanje njihov ugovoreni znak...

Polako je odškrinula vrata, međutim, nije uspela da izdrži pritisak. Trenutak kasnije, našla se u njegovom zagrljaju obasipana poljupcima.

– Ali... matori još nije zaspao – pre-korevala ga je, teško dišući.

Ohitos ju je uzeo u naručje i zajedno sa njom se sručio u postelju. Brzo je ostala bez odeće i čudno se osmehnula.

– Ludače... – šapnula je grleći ga. – Zar ne možeš da se strpiš?

– Ne – odvratio je Ohitos otkopčavajući košulju. – Dosta mi je matorog, posluge, iskrađanja iz sobe, svega...

Ipak, nekako je uspela da ga odgurne od sebe i da se sasvim zavuče pod pokrivač.

– Šta je sa Njutom? – upitala je poslovnim glasom.

– Ne znam – odvrati Ohitos dureći se. – I zašto sada govorimo o Tomiju, dušo?

– Zato što je on početak mog plana. Ako je uklonio Krisa, sve će biti jednostavnije i lepše.

Ohitos ustade i poče nervozno da šeta po sobi. Osim toga, jedino je na taj način mogao da stiša uzbuđenje koje ga je obuzelo. Za trenutak je pogledao njenu kosu rasutu na jastuku

i ugrizao se za usnu: tako opuštena lepa i poželjna, za tren mu je ličila na biće iz samog raja.

Onda je dunuo u plamen lampe i soba je utonula u tamu.

– Šta to radiš? – upita Lin ustajući.

– Dolazim kod tebe – dobacio je prilazeći.

Odmah zatim snažno ju je zgrabio i strasno poljubio.

– Budalo... – smejuć se. – Zar...

Ali, prekinulo ih je kucanje koje nije dolazilo sa vrata. Prenuli su se i tek posle nekoliko trenutaka shvatili da neko kuca na prozorsko okno.

– Ko bi to mogao biti? – upitala je uplašeno.

– Ne znam. Da nije neko od poslu-ge?

– Posluga ne kuca na prozor – odvrtila je i brzo potražila ogrtač. – Skloni se negde dok ne pogledam ko je...

– Da nije Njuton? – upitao se Ohitos.

– Njuton? Oh, da, stvarno bih volela da je on...

Kresnula je šibicu i ponovo upalila lampu. Za to vreme Ohitos se sklonio iza velikog sanduka u uglu.

– Imaš li revolver? – upitala je preko ramena.

– Nemam!

Ona je oprezno prišla prozoru, lagano otvorila jedno krilo i pogledala naprežući oči u noć. No, napolju je bilo suviše mračno.

– Gospođo Hempton?

Uplašeno se trгла.

Čovek je stajao malo ispod nje, uz sam zid. Tek sada, kada su joj se oči

navikle na tamu, poznala je šešir i kaput zakopčan do grla. Bio je to Tomi Njuton!

– Mogu li da uđem? – upitao je tiho.

– Da uđete? Da, ali... Niko vas nije primetio?

– Ne...

– Onda požurite!

Okrenula se i rukom pokazala Ohitosu da može da izađe iz skloništa. Sa druge strane, Hemptonov sekretar je odmah zaključio o kome se radi.

– Jesi li ti to, Tomi? – upitao je.

– On je... Vratio se! Nadam se da je doneo dobre vesti.

Onda su se u hodniku začuli tihi koraci. Potom je Lin odškrinula vrata i Njuton je već bio u sobi.

Revolveraš je ušao prilično komotno. Umesto da zastane i pozdravi se sa Lin, uputio se prema stolu i uz uzdah se sručio u fotelju, sa bisagama preko ramena.

– Šta se desilo, Tomi? – upitao je Ohitos prilazeći. – Da li je sve u redu?

Ovaj pogleda prema otvorenom prozoru.

– Najpre bih nešto popio – progundao je, bacivši šešir na postelju.

Lin je zaustila da ga iskritikuje, ali se uzdržala. Željno je čekala odgovor na pitanje koje ju je najviše interesovalo tako da je sve ostalo bilo manje važno.

– Jesi li uspeo? – upitao je Ohitos.

Opet bez odgovora.

Sekretar se usiljeno osmehnuo i pogledao u Lin koja je donosila kristalnu bocu sa viskijem.

– Nešto nije u redu? – upitala je bojažljivo, stavljajući bocu pred revolveraša.

Njuton potegnu nekoliko „dobrih“ gutljaja.

– Mora da si uspeo, Tomi? – dobaci Ohitos nestrpljivo. – Razumem da si umoran od puta; ali... Zar ne shvataš koliko je Lin nestrpljiva?

– Shvatam – odvrati Njuton mirno. – U pitanju su velike pare, zar ne?

Mlada udovica i Hemptonov sekretar izmenjaše poglede.

– Šta to znači? – upitao je ovaj.

– Hoću da vidim moje tri hiljade.

– Hej... Znači li to da je sve u redu?

– Pa...

– Zar nemaš poverenja u mene, Tomi? Nas dvojica se znamo godinama, zar ne? Jamčio sam za tebe kod Lin i...

– U redu, u redu – prekide ga Njuton mirno. – Nemoj da se žestiš. Dakle, ja sam svoje uradio. Po vašem nalogu ubio sam Krisa Hemptona.

– Ubio? – ponovila je mlada žena uzbuđeno. – Da li ste sigurni u to?

– Imam dokaze.

– Koje?

Revolveraš zavuče ruku u bisage i iz njih izvadi opasač.

– Prepoznaješ li ga? – upitao je.

– Njegov je – potvrdi Lin hitro. – Ali... možda ste ga ukrali?

Njuton se iscerio.

– Imam i ovo – dodao je i izvukao Krisov šešir.

Žena preblede i ustuknu. Šešir je poznala odmah i sada više nije bilo sumnje: posao je obavljen, jer Kris si-

gurno ne bi dozvolio da mu neko skine šešir.

– To i jesu i nisu dokazi – kazala je.
– Možda ste ga naterali da vam sve to preda i ostavili ga u životu?

Njuton se i dalje smejuljio.

– Vidim da ste nepoverljivi, gospođo. Ali, nija važno... računao sam na to.

– Da?

– Pa sam doneo najbolji dokaz što postoji. Ovde je, u bisagama.

– A to je?

– Njegova glava!

Žena se uhvati za Ohitosa, ne verujući sopstvenim ušima.

– Šta ste rekli? – upitala je drhtavim glasom.

– Rekoh da sam mu odsekao glavu kao dokaz. Hoćete li da vam pokažem?

– Ne... – odbila je ona okrenuvši se. – To je nemoguće...

– Ja samo obavljam svoj posao, gospođo Hempton – odvrati on pošto je ustao i lagano prišao prozoru. – Platili ste mi da ubijem vašeg devera i ja sam to učinio. Da li je trebalo da ga dovedem živog?

– U redu, ne viči toliko, Tomi! – opomenuo ga je Ohitos. – Odmah ćeš dobiti ostatak novca. Idem da ga donesem....

– Zar nemaš kod sebe? – upita Lin iznenađeno.

– Kod sebe? – ponovio je. – Mislim da nemam...

Ona pokaza prema toaletnom stočiću sa ogledalom.

– Novac je onda u mojoj fioci sa desne strane.

Ohitos priđe i hitro izvuče fioku. Nekoliko trenutaka je nepomično stajao, a onda podigao glavu i pogledao mladu ženu.

– Ovde ga nema... – jedva čujno je procedio.

Ona se ljutnu.

– Šta je sa tobom, Vergi? – dobacila je i krenula prema njemu. – Zar ne vidiš ništa?

Ohitos je video sasvim dobro: u maloj fioci ispod maramice, nalazio se damski revolver!

Prozreo je ženinu nameru, ali... on to jednostavno nije mogao da učini; bar ne Njutonu, čoveku za koga su ga vezivale mnoge uspomene iz detinjstva i mladosti.

Ali, Lin ga je odgurnula u stranu i njena majušna prozračna šaka obuhvatila je zlatnu dršku „deringera”. Nije oklevala ni tren, već se okrenula prema Tomiju Njutonu sa uperenom cevi!

Revolveraš nije bio suviše iznenađen.

– Da li je to ostatak nagrade? – upitao je.

– Tako nekako – odvratila je ona odlučno. – Ne bih želela da mislim na to u kojoj ćete se krčmi i sa kojom devojkom izbrbljati, mister Njutone.

Ovaj nije odmah odgovorio. Samo je pogledao u Ohitosa, ali ovaj je spustio oči.

– Vi ste jaka žena i uporna žena – dodao je revolveraš, cinično odmeravajući mladu udovicu. – Kako ćete objasniti pucanj i leš?

Nije se zbunila.

– Pa... Ohitos će mi biti svedok da ste provalili u kuću – kazala je. – S obzirom da vas zakon verovatno negde traži...

– Na sve mislite?

– Naravno! Sada se odmaknite od bisaga, a ti, Ohitos, izvadi glavu i... pa skloni je negde.

– Nema tu nikakve glave – dobaci Njuton.

Hemptonov sekretar se namršti.

– Nema? Šta sada to znači?

– To što sam rekao, Vergi.

– Pa onda...?

– Kris Hempton nije mrtav!

Već sasvim bleđa, Lin mu priđe na korak dva. Prkosno je podigla glavu, a lice joj je bilo izobličeno od mržnje i gneva. Bio je to trenutak kada je mogla da puca bez dvoumljenja.

– A šešir? Opasač? – procedila je tiho.

– Pozajmljeno, gospođo Hempton.

– A Kris? Gde je?

– Tu je, pred vratima...

Vergi Ohitos nervozno odmahnu glavom; naravno, on nije verovao u Njutonove tvrdnje i bio je ubeđen da blefira. Zato je otvorio bisage i tamo, osim prljavog veša i jednog smotanog ćebeta, nije našao ništa.

– Ovde stvarno ništa nema – kazao je tiho.

– Šta to znači? – upitala je žena. – Da li ti je Kris bolje platilo, huljo? Vergi, pa ti si za njega jamčio! A on? Izdao nas je oboje!

– Smiri se. Ubeđen sam da igra neku čudnu igru!

– Igru ne igram ja, prijatelju. Samo da znaš, sve što smo razgovarali ovde, neko je čuo.

– Zato si govorio glasno? – dobaci Ohitos okrećući se. – Kaži ko je bio? Kris?

– I on.

Lin Hempton je izgledala kao da će se onesvestiti.

Vergi Ohitos je posegao za opasačem koji je Njuton izvadio iz bisaga. Hitro je okrenuo oružje prema vratima računajući da će pucati na prvog koji bude naišao. Ali, potpuno je zaboravio na prozor...

Tamo se, kao izniklo iz tame, pojavilo smrknuto lice Krisa Hemptona.

Istovremeno kada se na vratima pojavio šerif Dickinson, Ohitos je pritisnuo obarač. Ali, samo tren pre, začuo se pucanj i on je zastao pogođen u leđa. Nekoliko sekundi se teturao tamo – amo, a onda ispustio oružje i pao na kolena.

Odmah iza Dickinsona iskrsnuo je Džimi Hempton, ozbiljan i namršten, stariji bar nekoliko godina. Kada ga je ugledala, Lin je ustuknula, ispustila „deringer” i zanela se kao da će pasti u nesvest.

Kris Hempton je ćutke opkoračio prozor i ušao u sobu; za to vreme Tomi Njuton se lagano iskrao u hodnik. Pro-lazeći pored Vergija Ohitosa, samo je pogledom okrznuo nepomično telo svog nekadašnjeg prijatelja. Sa njim je sve bilo gotovo i Tomi jedva primetno uzdahnu...

– Čuli smo sve – začuo se odlučni šerifov glas. – Zbog podstrekanja na ubistvo Krisa Hemptona...

Džimi Hempton je podigao ruku i „presekao” šerifa usred reči. Posmatrao je svoju snaju sa mešavinom bola i samilosti. Začudo, u njegovom pogledu i izrazu lica nije bilo ni mržnje ni ljutnje. Samo tuga i žalost...

– Čekajte! Ostavite sada to! Ništa se nije desilo, zar ne? Možda je najbolje da ode s mirom!

– Da ode? – zabezeknu se Kris. – Šta ti to pričaš, oče? Zar ti još ne shvataš da je htela da me ubije? Da me ubije, razumeš li?

– Čujem i razumem – odvrati stari uz glasan uzdah. – Ali, najbolje je da je pustimo. Ipak je bila Dejvova žena.

Šerif se u nedoumici počesa iza uha.

Lin je podigla glavu: u tim lepim zelenim očima više nije bilo sjaja, a nje-no ljupko lice kao da se za nekoliko trenutaka preobrazilo i izgubilo svežinu. Nije ništa rekla, samo je laganim, teškim korakom krenula prema izlazu. Na vratima je zaustavio starac i muklo izustio.

– Možeš poneti svoje stvari... Sve što želiš...

– Ne treba mi ništa – odvratila je, a zatim ih sve odmerila prezriviom pogledom. – Neka ste prokleti! – dobacila je. – Svi vi, Hemptonovi! Svi!

– Ona je poludela – dobaci stari šerif.

Kris Hempton je oborene glave ispratio snajin odlazak. Bilo mu je jasno da se time završava jedan deo njegovog života i da ništa više neće biti isto. Začudo, umesto mržnje osetio je samo prazninu. Ogromnu, beskrajnu prazninu...

Šerif Dickinson se okrete prema Tomiju Njuton, ali njega više nije bilo. Dok su se oni bavili odlaskom Hemptonove snaje, revolveraš se nečujno iskrao...

– Do vraga! – opsovao je Kris Hempton. – Pobegao je!

Dickinson je izvukao „kolt” i otrčao do prozora. Ali kasno! Čuo se topot konja koji se udaljavao u žestokom trku.

– Hoćemo li za njim? – povikao je neko.

– Vraga... – promrmljao je čuvar zakona. – Noć je, a begunac je lukaviji od matorog kojeta...

* * *

Tomi Njuton je zategao uzde svom zahuktalom konju i okrenuo se prema Livingstonu.

Nečega se setio...

Pošto za sobom nije čuo topot kopita potere, značilo je da nisu krenuli za njim. Zato je okrenuo konja i vratio se nazad. Držao se neosvetljene strane ulice i veoma brzo stigao do Hemptonove kuće. Video je da su skoro svi prozori osvetljeni. Verovatno su imali pametnijeg posla od trke za jednim revolverašem. Ili nisu?

U svakom slučaju, rešio je da reskira.

Čekao je nekoliko trenutaka, a onda je ugledao.

Lin Hempton izašla je samo u ogtaču i sa malenom ručnom tašnom. Hitro je uzjahala konja i uputila se u noć...

Kuda je mogla da krene, upitao se. Verovatno u neku krčmu ili kod prijateljica, ako ih je imala.

Cinično se osmehnuo.

Pošto je Lin bila đavo od žene, mogli su zajednički da se kuvaju u paklu. Njemu sigurno ne bi bilo loše.

Lagano je krenuo za njom i posle nekoliko minuta shvatio da se uputila prema „Šnaps baru”, krčmi koju je držala Nemica Greta Dauman. Verovatno se poznaju od ranije, zaključio Njuton i hitro obide iza pojila sa konja tako da je mogao da joj priđe sa desne strane.

Ona se prenula, ali kada ga je prepoznala na licu joj se pojavio uzdah olakšanja.

– I vi... – procedila je. – Pustili su vas?

Njuton se isceri.

– Đavola! – odbrusio je. – Iskrao sam se dok su se bavili vama i vašom tužnom sudbinom. Sigurno misle da sam već sa one strane Jeloustona.

– Šta hoćete?

– Ja ne bih išao tamo.

– Gde? – protrljala je šake da bi se zaštitila od hladnoće. – Ne tiče vas se...

– Stari vas je pustio, ali mlađi će početi uskoro da vas traži. Ako zna za vaše poznanice i prijateljice, biće tu i pre nego što ste se nadali.

– A šta se to vas tiče?

Njuton se nagnu u sedlu.

– Predlažem da pođete sa mnom.

– Sa vama? Šta vam pada na pamet, čoveče?

– Razmislite! Jedino sa mnom ćete imati šansu da im se osvetite.

Ovoga puta je ćutala i to je za Tomija bio dobar znak. Klimnuo je glavom i prijateljski joj dobacio – Možete se popeti i uzeti ono najneophodnije za put. Dok se vi pripremite, obezbediću vam jednog konja.

I dalje je ćutala, ali se videlo da razmišlja.

– U redu! – odvratila je napokon i energično zabacila kosu. – Sačekajte me! – dobacila je i nestala pod drvenim stepeništem.

Njuton je sjahao i išunjao se na ulicu; nekoliko konja bilo je vezano za gredu ispred „Šnaps bara”. Pažljivo ih je odmerio, jer je trebalo izabrati najodmornijeg. Ipak, veoma brzo se odlučio za sivca širokih bokova i naizgled pitome naravi. Odvezao ga je i bez žurbe otišao do stražnjeg ulaza.

Lin se uskoro pojavila praćena kršnom Nemicom plave kose. Bila je obučena u jahaće pantalone, preko leđa je prebacila pozajmljeni krzneni kaput, a na glavi je imala „španski” šešir ravnog oboda.

– Jeste li našli konja? – upitala ga je. – Onda dobro! Hajde, idemo!

– Sa srećom! – mahnula im je Greta.

U noći punoj mesečine dva jahača požuriše glavnom ulicom.

* * *

Kada se sa jednog uzvišenja pogledalo u brežuljkastu dolinu videlo se široko prostranstvo u kome su dva čoveka ličila na sićušne crve koji se lenjo kreću prema severu.

Bio je to mukotrpan put za nekoga naviknutog na jahanje i uzengije. I pored toga Bojd Dauler je ćutke podnosio hodanje, ali je za Meta Rejlovsa svaki korak bio pakao.

– Da se malo odmorimo – prostenjao je po ko zna koji put. – Da zapalimo vatru...

Dauler je ćutao i išao dalje.

– Samo pet minuta... – gotovo je zacvileo Rejlovs.

Dauler konačno klimnu glavom.

– U redu. Samo pet minuta

Met Rejlovs je seo i duboko uzdahnuo. Što se Daulera tiče, on je ostao da stoji. Nije želeo da se spušta na tlo, jer se brinuo kako bi se kasnije podigao.

– Koliko još? – pitao je Rejlovs.

– Blizu smo...

– To govoriš već sat – neraspoloženo odvrati ovaj. – Gladan sam... žedan... pospan...

– Rekoh da smo blizu – ponovio je Dauler. – Ustaj!

– Zar već? – izustio je Rejlovs i s mukom se pridigao.

Njegov partner samo odmahnu rukom i krenu.

Met Rejlovs je zaključio da se uopšte ne oseća bolje. Predah je bio previše kratak: mišići i kosti boleli su ga istom snagom kao i malopre.

Odjednom je raširio nozdrve: osetio je miris u vazduhu, miris jela! Nije mu bilo jasno da li je u pitanju san ili se stvarno nešto dešava...

– Osećaš li ti nešto? – upitao je svojga partnera.

Dauler klimnu glavom.

– Znači, ne priviđa mi se?

– Nikako!

Dauler stavi obe šake na usta, napravivši trubu. Zatim je ispustio otegnut urlik kojota; dva puta uzastopce.

– Šta ti je? – zaprepastio se Rejlovs. – Koga dozivaš?

– Prijatelje – odvratio je Dauler.

Rejlovs se osvrtao oko sebe, ali nije video nikoga.

– Čekaju li te?

Dauler slegnu ramenima.

– Ne znam – odvratio je. – Možda su tu, a možda ne. Ali, siguran sam da je tu skrovište.

– Skrovište? Zašto ne odemo odmah i...

– Ubili bi nas ako su tu. Moram da se najavim.

Čulo se krckanje grančica, šunjanje, pa onda muk.

– Samo dalje ruke od pojasa... – šapnu Dauler.

Stajali su tako i čekali u tišini.

Zatim se čum začuo sasvim blizu, negde sa strane. Nisu videli ništa, ali su osećali prisustvo čoveka.

– Da čujem opasače koji padaju na zemlju – doprla je do njih jasno izrečena naredba.

Rejlovs je pogledao u Daulera i video da ovaj klima glavom.

Učinili su što im je naređeno.

– Krenite napred – nastavio je glas – Samo polako!

Poslušali su bez oklevanja.

– Sada stanite. Ko ste vi, i koga vra- ga tražite?

– Tražim Majka – odvratio je glasno Dauler.

– Kako znaš da je ovde?

– On zna kako!

– Reci ime.

– Dauler. Bojd Dauler.

Odjednom se noć ispunila divljim, neobuzdanim smehom; jedna senka je izronila iz tame, obasjana mesečino m kao srebrom. Veliki obod šešira, pantalone sa kožnim umetkom i crna, svilen a košulja sa riševima.

– Neka me kojiti rastrgnu – rekao je čovek – ako to nije ona hulja sa kojom sam drugovao pre pet godina!

– Majk... – promrmlja Dauler, saginjući se sa dohvati opasač sa zemlje. – Prvi put sam srećan da te vidim. Sam si?

– Taman posla! Tu su Baptist i Mekmaren. Konli je otišao u Rok Springs po neke stvari. A ko je sa tobom?

– Met Rejl ovs, moj prijatelj... A ovo je Majk Džastis, drugar.

– Majk Džastis? – ponovi Rejl ovs iznenađeno. Naravno, ime lupeža bilo mu je odavno poznato, ali ni u snu se nije nadao da će ga tu sresti.

– Nekada smo jahali zajedno – do baci Dauler odgovarajući na njegov upitni pogled.

– Bila su to lepa vremena – složio se Majk. – Hajdemo!

Rejl ovsu nikako nije bilo jasno gde bi tu moglo da se nalazi sklonište. Istina, miris je odnekud dolazio, ali nigde nije bilo dima, krova, pećine: samo žbunovi i retko drveće na padini koja je, umesto trave, bila prekrivena kamenjem.

Majk Džastis je najzad zastao i čučnuo, a onda četiri puta kratko zvi-znuo.

Na Rejl ovs o zaprepašćenje, zemlja ispred njih počela je da se izdiže. Zapravo, bio je to „poklopac” nekog podzemnog ulaza prekriven travom i lišćem. Dve ruke su ga lagano podigle, a zatim su ugledali jedno bradato lice.

– Imamo goste, Glene – kazao je Majk.

Grubim stepenicama lagano su sišli u pravo podzemlje; ubrzo su se našli u prostoriji okruglastog oblika. Unutra, za sklepanim stolom od balvana sedela su dva čoveka. Pod je bio zastrven suvim lišćem i nekim starim ćebadi-ma, a sa strane se nalazio širi ležaj od sanduka prekrivem prostirkama.

Na jednoj kamenoj izbočini nalazila se svetiljka, a vazduh je strujao kroz prozor na „tavanici” koji se nadoveziva o na jedan šupalj, izbušen panj. Na improvizovanom ognjištu je gorela vatra na kojoj je cvrčalo meso divljači.

Bojd Dauler nije poznavao ni Glenu ni Mekmarena; Glen Baptist je bio bradat, snažan momak opakog izgleda. Neljubazno je dočeka o nenadane goste i odmah seo na svoje mesto. Što se tiče Mekmarena, on se iscerio na došljake, za tren podigao šešir, dok je drugom rukom nastavio da okreće pečenje nabodeno na dugi vojnički bajonet.

Met Rejl ovs se sručio na zemlju, glasno uzdahnuvši. Jedva je osećao noge; na tabane nije hteo ni da pomisli pošto su verovatno bili u ranama...

– Šta te je dovelo ovamo, Bojde? – upitao je Majk. – Godinama nisi bio... kako si znao da sam ovde?

– Pretpostavljao sam. Uostalom, nisam imao drugog izbora.

– Šta se desilo? Gde su ti konji? Oružje?

– Preskočio bih to – slegnuo je ramenima. – Jeste da je bilo nekih neprilika, ali to sada nije važno.

– Nije? – nasmejao se ovaj. – Nekada to ne bi primio tako lako...

– Sada imam razloge.

– A to su?

– Možda milion dolara.

U prostoriji je zavladao tajac.

Glen Baptist je ispustio duvan i papir, dok se Mekmaren glupo zablenuo u posetioca. Slično se osećao i Majk Džastis, s tim što je on odmah poverovao u to. Jer, Bojd Dauler nije bio tip koji se razbacuje rečima.

– Baš milion? – upitao je i seo na zemlju.

– Možda nešto manje, a možda i više – odvratio je Dauler.

Glen Baptist je odbacio duvan i prišao bliže, dok je Met Rejlovs zurio u pečenje, nadajući se da će nevelika divljač podmiriti sva usta u ovom podzemnom „hotelu”.

– O čemu se radi? – upitao je Baptist. – Koliko znam u blizini nema...

– Radi se o grobnici Gros Ventre koja je puna zlata – prekinuo ga je lupеž. – Puna je zlata koje je sahranjeno sa poglavicama i velikim ratnicima. Nijedan belac nije tamo kročio niti zna gde je ulaz...

– Pa, kako onda....

– Indijanac koga pratimo preuzeo je dužnost čuvara grobnice. On će nas tamo odvesti.

– Do đavola! – ote se Majku. – Pa gde je on?

– Ja ću ga naći.

– Kako?

– To je moja briga. Zlata ima za sve. Sada su nam potrebni konji, oružje i hrana.

– Veruješ li mu? – upita Baptist Majka. – Meni sve liči na legendu...

– Dauleru verujem – odvratio ovaj. – Kada on nešto kaže, onda ga samo treba slušati. Samo, ko će da ide pored mene? Eto, bacite kocku.

– Čekaćemo Konlija... – predložio je Mekmaren.

– Ako ne dođe za sat, moramo krenuti – zaključio je Dauler.

– Milion dolara... – gundao je Mekmaren. – To stvarno zvuči neverovatno. Toliko neverovatno, da ga ne bih menjao za ovo pečenje.

– Tu si potpuno u pravu – složi se Rejlovs. – Kada ovde zvoni za večeru?

Svi ga začuđeno pogledaše.

* * *

Popodne u dalekom kraju otkrilo je svu raskoš prirode u divljini. Svakom posmatraču je pred lepotom prizora morao da zastane dah.

Brdoviti predeo Indijanskih planina prelivao se u najzanosnijim bojama, a vrhovi prekriveni snegom ličili su na blistave, bele kape sa zelenim obrubom šuma.

Šin Kalkut je sedeo nepomičan, pogleda upravljenog prema zapadu.

Bio je na cilju!

Iza njega, lako oslonjen o jabuku sedla, nalazio se čovek iz Džordžije. Senka njegovog „kalifornija” šešira prekrivala mu je skoro celo lice.

Dva čoveka su malo govorila. Put koji su ostavili iza sebe i savršena tišina prirode bili su prekinuti sa samo nekoliko rečenica. Uostalom, nisu ni imali razloga za veliku priču: Gros Ventre je hitao da stigne do brda pre mraka, a Holidej ga je pratio.

I to je bilo sve. Sada je mogao i da se vrati.

Lice mladog Indijanca ozarila je radost. Pružio je desnu ruku prema oblacima i rekao – Manitu, ja sam došao!

To je bilo sve, tako da ih je ponovo obavila tišina.

Holidej je strpljivo čekao. Laki, sveži povetarac širio mu je krajeve ogrtača. Iako je okolna priroda bila veličanstveno mirna i spokojna, on je ponovo osetio snažan dah opasnosti koji ga je pratio celim putem.

Kalkut je raskopčao bluzu i razvio nešto što je nosio obmotano oko pasa...

Bila je to traka sa perjem, sveta stvar poglavica Gros Ventre.

– Noćas će biti pun mesec – rekao je. – „Munjevita” ruka može da me isprati do svetog mesta.

– Mislim da to ne bi bilo dobro – ponovio je Dok. – Ali, morao bi da požuriš – dodao je i pokazao rukom iza sebe. – Oni dolaze...

Indijanac se namršti.

– Oni?

– Video sam dole oblak prašine.

– Dvojica?

– Više... Našli su konje i novo društvo. Blizu su. Idi, ja ću ih zadržati.

Mladi ratnik se osmehnu krajem usana.

– Kalkut će se boriti, ali tamo gde on izabere. Hajdemo! – pozvao je.

Nastavili su bez reči i uskoro su brda zamenile male kotline načičkane grmljem. Zatim su pregazili potok i zašli u šume. Jahali su u potpunoj tami, iako je napolju još bio dan. Kada su napustili tunel stabala, isprepletanih grana i krošnji, našli su se pred klan-
cem dobokim oko dvadesetak jardi.

Kalkut pruži ruku levo.

– Tamo! – pokazao je.

Dok ugleda veliko deblo koje je premošćavalo dve strane litice.

Ćutke su sjahali i lagano povelili konje, nogu pred nogu. Uspešno su prešli na drugu stranu, a Kalkut je hitro uzjahao i izvukao pušku. U njegovoj ruci izgledala je kao tomahavk.

Druga strana klanca išla je u visinu, činilo se unedogled. Ponovo su morali da sjašu i pažljivo povedu konje preko kamenjara.

Iznenada je pred njih iskrasao otvor neke pećine. Zjapio je svojim tamnim ždrelom usečen u stenje, siv i žućkast po ivicama. Staze oko njega bile su načičkane oštrim kamenjem.

Gros Ventre je zastao i pružio ruku.

– Tamo! – rekao je.

Holidej kažiprstom zabaci obod svog crnog „kalifornija” šešira.

– Grobnica?

– Samo ulaz! Ulaz u hiljadu ulaza...

– objasni mladi ratnik. – Odatle počinju hodnici na sve strane. Ima ih na desetine... A svaki od njih opet ima početak novih hodnika. Čovek može da uđe i da se nikada ne vrati.... Umre lutajući... Put do grobnice vodi kroz jedan od njih.

– Ti znaš koji?

– Tačno, „Munjevita ruko“, samo ja znam. Flet Pipa, prethodni čuvar, objasnio mi je kako da uđem. Svaki hodnik ima svoj poseban oblik, svoj miris. Ja znam koji je pravi miris mog puta... – dodao je i pogledao Holideja u oči.

– „Munjevita ruka“ je činila čast jednom Gros Ventrui i dopratila ga do svetog mesta. Neka sada nesmetano ode. Kalkut će ga štititi.

– Ne pada mi na pamet – uzvratio je Holidej. – Meni na ovom svetu ništa nije sveto kao tebi, recimo. Zato ja ovde ostajem, a ti ideš!

– Ne, Kalkut će ostati.

– Onda grobnica može godinama da čeka na drugog čuvara. Šta će reći tvojoj precima? Veliki Duh će se naljutiti što si zbog jednog belog čoveka zaboravio na svoj zadatak.

Indijanac se namršti pošto su se u njemu samom sukobila različita osećanja. Na jednoj strani je bila plemenska obaveza, a na drugoj odgovornost za bezbednost čoveka kome je dugo vao život.

– Oni će te ubiti – ozbiljno je kazao gledajući ga.

– Ne mogu. A znaš li zašto? Zato što se boje za svoj život, a ja se ne bojim za svoj.

– A zbog čega je tako?

Dok se osmehnu.

– To je duga priča, prijatelju. A sada idi! – kazao je, udaljio se nekoliko koraka do jedne ravne stene i seo. Zatim je izvukao špil karata i poredao ih po ravnoj kamenoj površini. Indijanca više nije pogledao i činilo se da je zaboravio na njegovo prisustvo. Samo je stavio pušku kraj sebe i udubio se u karte.

Kada je minut – dva kasnije pogledao na onu stranu gde se nalazio Kalkut, njega više nije bilo.

Sa kamenjara koji se nalazio ispod njega, izbio je grumen narandžastog žara.

Zatim još dva.

Hicu su prohujali sasvim blizu Džordžijančevog šešira. Nije imao vremena da pokupi karte, već je tiho skliznuo sa stene povlačeći i pušku.

U trenu je video glavu napadača koji se prebacivao na drugi položaj. Opalio je, ne prinoseći pušku ramenu.

Odgovorio mu je krik!

Zatim ga je zasula vatra iz pušaka i revolvera; okolo je praštalo sitno kamenje i bodljikava prašina stenja.

I umesto da se sakrije, Dok je mirno izvadio cigaru i zapalio.

Naime, verovao je da Kalkutu više ne pretila opasnost. Putevima koje je samo on znao Indijanc se dokopao pravog ulaza u pećinu.

Tamo dole, senke su ponovo krenule uzvišenjem. Dvojica su pucali, dok se treći i približavao četvoronoške.

Dok je prislonio cev na stenu i pritisnuo obarač; olovo je zasulo prašinom najbližeg napadača, a zatim se začula psovka.

– Hej, ti gore! Prestani da pucaš! Ovde je Majk Džastis! Koji si ti?

– Šta hoćeš? – uzvratio je Holidej.

– Jednog čoveka si mi ranio i hteo bih da prekineš. Ima zlata za sve, drugar! Šta kažeš na to?

– Kažem ti da ostaneš gde si.

– Ako si takav dasa zašto se ne pokažeš? Samo ti i ja, hoćeš li? Evo, imaš moju reč!

– Čiju reč?

– Moju! Ona je još jaka, iako je razbojnička...

– Verujem ti!

– Onda završimo to!

Majk se prvi podigao, sa rukom blizu opasača.

I Holidej je ustao.

Onako u plaštu i odeven u tamno, imao je samo „mrlju beline” oko vrata. Ostalo je prekrivala paučina sumraka. Podigao se veoma lagano, ostavivši peš ogrtača zabačen iza drške „kolta”.

– Hoću da ti znam ime – dobacio je bandit. – Mene zovu Majk, Majk Džastis...

– A mene Dok Holidej!

– Šta? Dok... Dok Holidej..? – procedio je lupeži uvukao glavu u ramena.

– Pa Dauler mi to nije kazao!

– Možda nije želeo. Pretpostavljao je da nećeš poći sa njim?

– Đavolski si u pravu – odvratio je Majk. – Hm... ne želim ništa s tobom. Do vraga i zlato, ako si ti između njega i mene, Dok! – dodao je i okrenuo se prema svom čoveku. Hajdemo, Glene!

– Zašto? – pobunio se ovaj. – Zar sada da odustanemo?

– Ti bi ostao?

– Bih!

– Onda tako i uradi! – obrecnu se Majk Džastis, okrete se i pođe nazad.

Ostao je Glen Baptist, lupež koji je iznad svega želeo zlato i koji nije poznavao Holideja, pa se nije ni plašio njihovog imena.

Džordžijanac je još uvek mirno stajao.

Onda je Baptist zauzeo borbenu poziciju i pošao rukom prema revolveru.

Dok je samo to i čekao: istog sekunda ruka mu se zgrčila i potezu i „kolt” je izleteo iz futrole. Niklovana cev blesnula je u modrini sutona i izbacila smrtonosni tovar.

Urličući, Glen Baptist je posrnuo i pružio ruku kao da je hteo nešto da dohvati. No, oko njega nije bilo ničeg opipljivog tako da je pošao unazad, a onda se sa urlikom srušio na zemlju. Bio je mrtav.

* * *

Holidej je sedeo na hladnom kame-
nu, a dim iz njegove cigare spokojno i gotovo uspravno se dizao ka raštrkanim oblacima po čijim se južnim ivicama srebrila mesečina.

Svuda okolo vladao je mrak i potpuna tišina.

Majk Džastis je davno otišao, dok je Glen Baptist ostao pod gomilom kamenja koju je na njega nabacao sam Dok.

Iz pećine se nije ništa čulo; Dauler i njegov pratilac ušli su tamo pre nešto više od pola sata...

Holidej je znao da Gros Ventre neće pucati na njih pošto bi na taj način narušio mir svojih predaka. Pustiće obojicu da lutaju hodnicim, sve dok ne zaključe da nema izlaza. A onda... Biće to strašna smrt, strašnija nego svi hici ovog sveta. Takvu smrt nije želeo nikome, čak ni najvećem neprijatelju.

Mesec se približavao pećini i jednog trenutka se učinilo kao da je baš hteo u nju da zađe; igrao se sa oblacima,

otimao se i gurao napred i sve sigurnije osvajao sredinu neba.

Tada je pećina zasvetlela!

Iz nje je iznenada izbio sjaj koji je bivao sve jači, sve silniji. Kalkut je upalio svoju vatru!

Dok ustade i potapša ždrepcu.

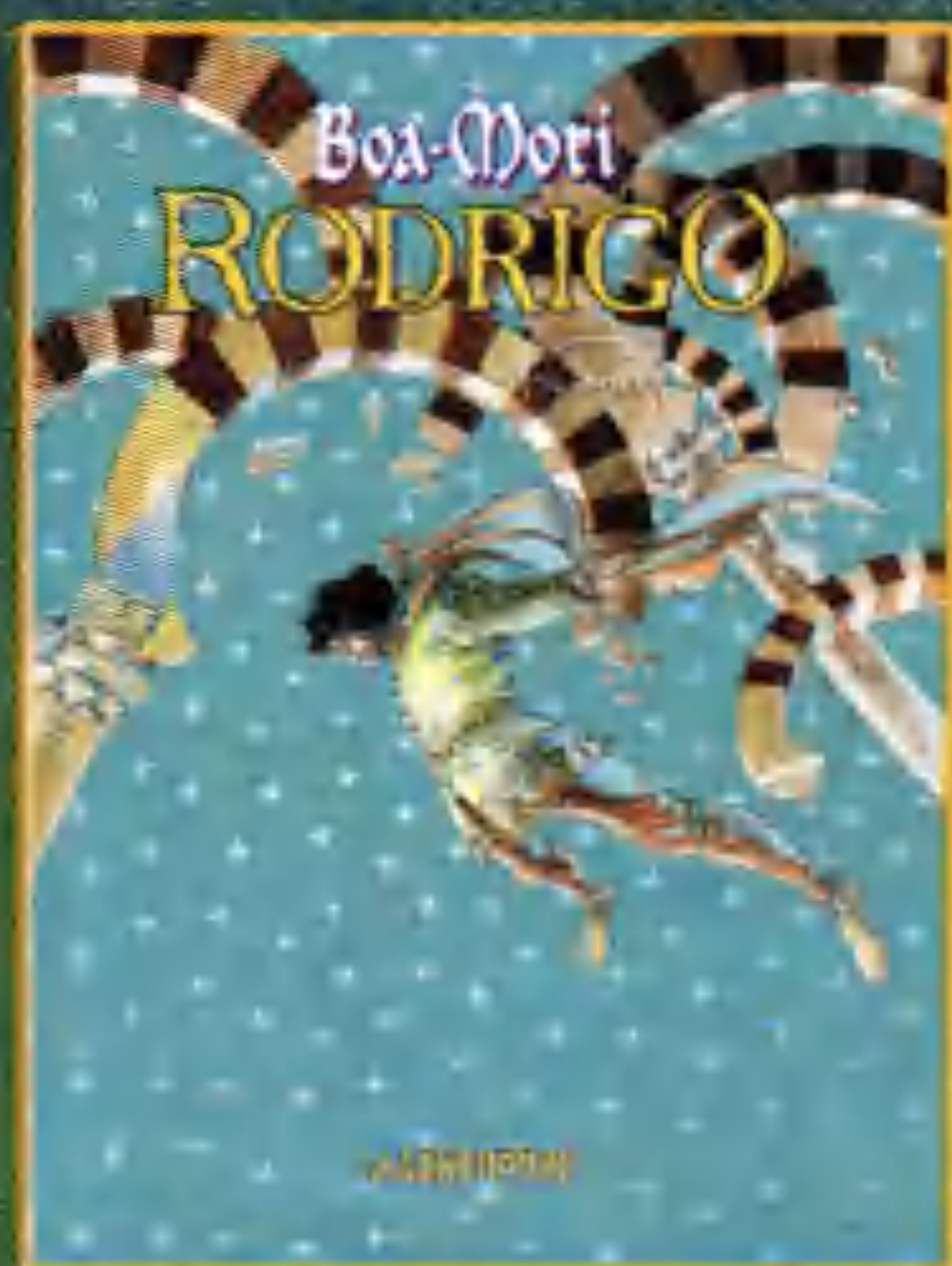
– Hajdemo, konjiću – promrmljao je zadovoljno i poveo ga niz kamenjar.

Sada je bio ubeđen da je Gros Ventre uspeo. Nije znao kako, ali sigurno je da mu dvojica belih lupeža nisu mogli ući u trag. Osuđeni na lutanje, oni ovoga trenutka uzalud traže komad neba, odričući se bogatstva.

Uzalud, pomisli Džordžijanac i pogleda niz klanac.

Čekao ga je dug put.

KRAJ

SVAKOG MESECA

KOMPLET: 40 SVESKI

MARKETPRINT

POTRAŽITE NAŠA REDOVNA IZDANJA

informacije na telefon:
021 443 400

ISSN 0353-0000

9 770353 000002